БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 99 (4991) Среда Майн 15 1946 он

Сэн 20 мүнгэн

Мүнөө сталинска шэнэ табанжэлэй түсэбые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ ороогүй нэгэшье хүдэлмэришэн, нэгэшье колхозник, тракторист гү, али комбайнер, нэгэшье албахаагша, нэгэшье эрдэмтэн байха ёһогүй!

Хүндэлэлэй Доскада бэшүүлхын түлөө хамтадаа эршэтэйгээр тэмсэе!

Шэнэ сталинска табанжэлэй түрүүшүүлые болгохо Хүндэлэлэй республиканска Доска бии болгохо тухай БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй обкомой бюрогой тусхай тогтоол гараба. ...эр тэрэ тогтоолые манай газетын ...эдэрэй номерто уншаһан байнат.

Иимэ тусхай Доска бии болгохо ябадал ...н хэрэг бэшэ. Тэрэ хадаа арад ни... эдибхи зориг дээрэһээ, социалистиче... мүрысөөнэй шэнэ хүсэтэ долгин дээ... түрэжэ ерэһэн хэрэг мүн.

Тиимэ хүсэтэ дэбжэлтэ хадаа ороной... хүгжэлтын эгээл харюусалгатай үе... улам бүри олон боложо, олон мил... зониие бэедээ татадаг байна. Эгээл ... ажалай дэбжэлтые шэнэ табанжэ... фронтнууд дээрэ, завод фабрикануу... колхозууд совхозуудта, бүхы со... арадай агуу ехэ эдибхи зориг дээ... хаража байнабди.

Тиин иимэ үндэр эдибхи хүдэлөөниие ...тскэ байгуулалтаар ургажа гараһан ...алистическэ мүрысөөн лэ ажалай ...хэ аша габьяа болгон дэбжүүлжэ ... гээшэ. Тиимэ хадань Хүндэлэлэй ...публиканска Доска бии болгоһон ябадал тон ехэ удхашанартай. Тиимэ ушар... Хүндэлэлэй энэ Доскада бэшүүлхэ ...шэ нэрэ хүндын хэрэг, алдар солын ...эг болоно.

...нэ Доскада ажахынтаа түсэбүүдые ...лэн дүүргэһэн аад, ажал хүдэлмэри... эрхим амжалтануудые туйлаһан ...үйлэдбэри, транспорт ба хэлхеэ-хол... предприятинууд, колхозууд, совхо... МТС-үүд ба культурно-ажаһууда... эмхи зургаанууд бэшэгдэхэ байна.

...һээ энэ тогтоолтой республикын ...дэлмэришэ, колхозник, албахаагша бү... танилсуулан, Хүндэлэлэй Доскада ...үүлжэ, Бурят-Монгол соо булижа га... түлөө бүхы коллективүүдэй ёһотойл ...шевистскэ тэмсэл эмхидхэхэ хэрэг... Энэ хэрэгые унжагайруулжа яаба... болохогүй. Ушарынь, шэнэ табанжэ... үдэр, час бүхэн ужам һайхан оро... ...най машина станок, трактор, ком... гутал хубсаһые улам олон болгожо ... юм. Теэд, тиимэ үдэрые дэмы үн... ...жэ яажа болохо гээшэб!

...эр сталинска шэнэ табанжэлдэ ...ойгоо шуужа ороод байхадаа, үдэр ..., час бүри өөрынгөө оролдолгые ..., үндэр габьяа харуулха, орон ...гаа баясуулха зэргэтэйбди. Тиимэ... шэнэ табанжэлэй түсэбые үлүүлэн ...хын түлөө социалистическэ мүры... үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, тэрээндэ бүхы ...лмэришэд, бүхы колхознигууд, бүхы ...хаагшадые хабаадуулха гээшэ горо... ба хүдөө нютагуудай партийна эхин ...ганизацинуудай, советскэ органуудай, ...союзна ба комсомольско организаци... шухалын шухала зорилго болоно.

... сталинска шэнэ табанжэлэй тү... дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын ... социалистическэ мүрысөөндэ ороо... нэгэшье, хүдэлмэришэн, нэгэшье ...озник, тракторист гү, али комбайнер, ...е албахаагша, нэгэшье эрдэмтэн ... ёһогүй гэһэн лозунг табигдана.

... хэрэгээрээ арад зоной дунда ал... Хүндэлэлэй республиканска ... бэшүүлхэ, предприяти, колхоз, ..., МТС-үүд ба культурно-ажаһууда... эмхи зургаанууд республика соомнай ...лоор элиржэ гарахань болтогой!

Республикын арад зоной ажалай шэнэ эдибхи хадаа шэнэ амжалтануудые асаржа, түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн предприяти, колхозууд улам бүри олон боложо байна. Бүхэли жэлэйнгээ түсэбые бүрин дүүргэжэ, бүхы бурят-монгол арадые баярлуулһан Усть-Баргажанай загаһанай заводые һанаад үзэе. Бүхы оромнай бэлэг сэлэгтэйгээр майн һайндэрые угтаха гэжэ бэлэдхэжэ байгаа һэн. Теэд энэ заводой эмхитэй коллектив ажалай героизм гаргажа, бүхы загаһашадай эршэтэй ажалда эхи татаһан юм. Иигэжэ республикын загаһанай ажаүйлэдбэри дүрбэдэхи табанжэлэй түрүүшын жэлэй 4 һарын түсэбые 155,4 процент дүүргээ. Мүн паровозо-байгуулгын завод, мяханай комбинат, спиртын, архинай заводууд шэнэ жэл соо шалгаржа ябана. Ажаүйлэдбэри ба транспорт дээрэ абажа хараха болоо һаа, гүрэнэй түсэбые үлүүлэн дүүргэһэн үшөө олон предприятинууд бии. Тиин гүрэнэй завод, нютагай ажаүйлэдбэриин Министерствын предприятинууд, промкооперациин управлениин артельнууд саашадаа гээгдэнгүй ябаа һаань, үдэрэйнгөө нормые 2000 процент дүүргэһэн түмэршэ дархан Александр Смирнов шэнги стахановец предприяти бүхэндэ олошороо һаань, ажаүйлэдбэриин түсэб улам ехээр үлүүлэн дүүргэгдэжэ болохо юм.

Мүнөө хүдөө нютагууд эгээл сүлөөгүй сагта ороод байна. Эдэ үдэрнүүдэй эршэтэй ажалһаа элбэг ургаса хураахаябадал дулдыдаха гээшэ. Теэд юрэнхыдөө республика дотор хабарай тарилга хангалтагүйгөөр ябажа байна. Бимба Дымбрылов, Цырен Дамбаев шэнги түрүү хүнүүдые МТС-эй коллектив, колхоз бүхэндэ олон болгожо, хабарай тарилгые хаз-хаанагүй хурданаар ба шанартайгаар ябуулхын түлөө бүхы хэмжээнүүдые абаха хэрэгтэй.

Ажаүйлэдбэри ба хүдөө ажалай хүгжэлтын түлөө культурна эмхи зургаанууд өөһэдынгөө туһаламжые улам шанартай, улам нүлөөтэй болгохо ёһотой.

Бүхы республикын ажал хүдэлмэриие дээшэнь үргэхэ арга-нүхэсэлнүүд бии. Тэрээн тухай түрүү предприятинуудай, түрүү колхоз МТС-үүдэй хүдэлмэри хэлэжэ үгэнэ.

Теэд юу хэхэ хэрэгтэйб? Республика соо үргэнөөр дэлгэржэ байһан социалистическэ мүрысөөниие улам үргэдхэжэ, тэрэниие большевистскээр толгойлхо хэрэгтэй. Тиигээд байгаа һаа, дүрбэдэхи сталинска табанжэлэй түсэбые гансахан дүүргэхэ тэды бэшэ, харин холо үлүүлэн дүүргэжэ шадаха байнабди.

Теэд тиимэ хүсэтэ мүрысөө эмхидхэжэ шадаха ба ёһотойшье гээшэби. Юуб гэхэдэ, манай орон болбол социалистическэ мүрысөөнэй методээр ажаллан, сталинска табанжэлнүүдые толотомо һайнаар дүүргээ һэн. Тиигэжэ, хүсэн түтэлдэр болоод, хүн түрэлтэнэй хорото муухай дайсадые хяа бута сохижо, энхэ амгалан байдалаа саашадань үргэлжэлүүлхэ аргатай болоһон байна. Юуб гэхэдэ, арадуудай агуу ехэ вождь нүхэр Сталинай хэлэһэнэй ёһоор, «... мүрысөөн хадаа олон миллион ажалша ниитын эгээл ехэ эдибхи хүдэлөөнэй үндэһэ һуури дээрэ социализмые байгуулха коммунистическэ метод мүн».

Энэ коммунистическэ методээр ажаллажа, шэнэ сталинска табанжэлэй түрүүшүүлэй Хүндэлэлэй республиканска Доскада бэшүүлхыень предприяти бүхэндэ, колхоз, совхоз, МТС бүхэндэ, культурно-ажаһуудалай эмхи зургаан бүхэндэ хүсэе!

Залуушуулай мүрысөөн

...алистическэ малажалые хүгжүүл... ...гдэвһээ абтаха ашаг шэмые ...үүлхэ хэрэгтэ Хэжэнгын аймагай ... сомоной Сталинай нэрэмжэтэ ... комсомольско-залуушуулай ...адын членүүд муу бэшэ амжалта... туйлана. Энэ бригадынхид ...мольско эхин организациин секре... нүхэр Баяндуевай хүтэлбэреэр 1945 ... түрүүлхэ түсэб үлүүлэн ...һэн байха юм. ...уушуулай фермые даагша нүхэр ...ов ба бусад комсомолецууд мүнөө адуу малай үбэлжэлгые амжалта... дүүргэжэ, абаһан түлнүүдээ ... элүүр энхээр тэнжээбэ.

Мүн эдэнэр малдаа бата бэхи тэжээлэй база байгуулхын түлөө 200 гектар сабшалангай талмайе уһалһан байна.

Хабарай тарилгада орохын урда комсомольско-залуушуулай үндэр ургасын звено эмхидхэжэ, энэ звеное комсомолец нүхэр Иванов хүтэлбэрилнэ. Энэ жэлдэ тус звено өөһэдынгөө даажа абаһан участогта тариха түсэбөө зохёожо, зэр зэмсэг, мори унаагаа бэе дээрээ тушаажа абаад, газарай элдүүрилгые саг болзор соонь эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байнад.

А. ТАПХАЕВ,

Тарилгын ябасые эрид шангадхаха!

Полевой хүдэлмэриин иимэ аргые үргэнөөр дэлгэрүүлэе

Мухаршэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой ахалагша агроном нүхэр Шубинай ударидалга доро тус совхозой СХТЗ гэжэ трактораар 14,9 гектар парай талмайда һөөжүүлэн хэрээһэлүүлжэ борнойлготойгоор культиваци хэгдэһэн байна. Борнойлготойгоор иимэ культивациие 2 удаа үнгэргэһэн байха юм. Тиихэдээ 28,9 культиваци, мүн иимэ борнойлго хэгдэжэ хамтадаа 59,6 гектар элдүүрилэгдээ.

Иимэ тооной гектарые элдүүрилгэдэ 190,7 килограмм горючи хэрэгтэй байгаа. Гэбэшье, иээрэхи аргые хэрэглэһэнэй ашаар, 126 килограмм гаргашалагдажа, 64 килограмм гү, али 33,6 процент горючи арбилагдаба. Энэ хүдэлмэриин шанарые шалгахада һайн сэгнэлтэ абахаар байба.

Пар ба намарай парай полиие иимэ аргаар элдүүрилхэдэ сагай 30 процент арбилагдахаһаа гадна, газарай хүрьһэнэй (ээдэ) заха жэгдэржэ ургасые комбайнаар һайн шанартайгаар, үрилтэ хэнгүй хуряаха ябадал хангана. Мүн хахалһан газарай болдог һайнаар элдүүрилэгдэдэг, полиин буртаг үбһэн сэбэрлэгдэдэг байха юм.

Тиимэдэ энэ аргые хүсэд хэрэглээгүй байһан манай республикын бүхы МТС-үүд нүхэр Шубинай ударидалгаар хэгдэжэ байһан «Эрдэм» совхозой тракторист нуудай жэшээе халан абаха уялгатай. Тиигэбэл трактор бүхэнэй ажалай бүтээсэ дээшэлүүлэгдэхэтээ хамта, горючи арбилагдаха, газарай хүрьһэн һайнаар элдүүрилэгдэхэ байна. Мүн газарые иимээр элдүүрилхэ арга хадаа трактор болон прицепной хүдөө ажалай машинануудай хүдэлмэрилхэ болзорые тухайламжаар 5е процент дээшэлүүлхэ юм.

Тэрэшэлэн хэрээһэлүүлжэ хэхэ тарилгада иимэ аргые хэрэглэжэ болохо байна.

И. САВИН,
ВКП(б)-гэй обкомой хүдөө-ажалай таһагай инструктор.

434.800 түхэриг урьһаар үгэбэ

Манай парти ба правительство болбол Улаан Армида албахаагшад ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидуудай бүлэнэртэ тон анхаралтайгаар хандана. Гэр байшан бариха ба үхэр мал абаха хэрэгтэнь туһаламжа болгон, Улаан Армиһаа бусажа ерэһэн фронтовигуудта Бурят-Монголой АССР-эй финансынуудай Министерство болбол энэ жэлдэ 434.800 түхэриг урьһаар үгэһэн байна.

Шэнээр эмхидхэгдэһэн Сүхын МТС-тэ

Сүхын МТС-эй коллектив хабарай полевой хүдэлмэреэр республика дотор түрүү һууринуудай нэгые эзэлжэ ябана. Майн 10-ай мэдээгээр тус МТС условно трактор бүхэнөөр 94 гектар элдүүрилжэ, тракторна хүдэлмэринүүдэй хабарай түсэбые 96,5 процент дүүргэһэн байна.

«Ш Интернационал» колхоздо хүдэлмэрилжэ байһан нүхэр Банзаракцаевай тракторна бригада МТС соо түрүү һуури хододоо эзэлжэ ябана. Тиигэжэ энэ бригада МТС-эй дирекци, партийна организациин дамжуулгын Улаан туг бариһаар. Тус бригада условно трактор бүхэнөөр 133,5 гектар элдүүрилжэ, хабарай полевой хүдэлмэриин түсэбые 129 процент дүүргээ. Бригадын түрүү трактористка Цырендолгор Банзаракцаева гэгшэ НАТИ трактораар халаан соогоо 13 гектар хүртэр һайн шанартайгаар элдүүрилнэ. Мүн залуу тракторист Будажап Жигмитов гэгшэ трактор түрүүшынхеэ жолоодоһон болбошье, эрхим жэшээ харуулна.

«Коммунизм» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа тус МТС-эй нүхэр Норбоевой бригада условно трактор бүхэнөөр 301 гектар элдүүрилжэ, тракторна хүдэлмэриингөө хабарай түсэбые 102 процент дүүргээ. Энэ бригадын эрхим тракторист Г. Д. Банзаракцаев гэгшэ халаан соогоо 14-гектар элдүүрилжэ, хоёр нормо дүүргэнэ. Энэ нүхэр тарилгада ороһонһоо хойшо 350 центнер горючи арбилһан байха юм. Трактористнууд Норбоева, Балданов гэгшэд «Коммунизм» колхоздо хүдэлмэрилжэ эхилһэнһээ хойшо халаанайгаа нормые 130—150 процент дүүргэжэ, колхознигуудые урмашуулдаг байна.

Тэрэшэлэн нүхэр Цыденжаповой бригада, МТС-эй трактористнууд Радважапов, Гармажапов, Дылыков, Дылыкова, Семенов ба бусад тракторнуудай хойноһоо техническэ харууһа эрхимээр хэһэнэй ашаар, үндэр бүтээсэ, эрхим шанар туйлажа ябана.

Шэнээр эмхидхэгдэһэн Сүхын МТС-эй тракторна бригадануудай дунда политическо-ниитын хүдэлмэри һайнаар ябуулагдажа байна. МТС-эй партийна эхин организациин секретарь нүхэр Бадашкеев трактористнуудай дунда өөрөө хэдэн хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһэн ба үнгэргэжэшье байха юм. Эдэ бүхы хадаа тракторна бригада, трактористнуудай дундахи социалистическэ мүрысөөе бүри үргэдхэхэ, тэдэнэрэй ажалай бүтээсэ, шанарые дээшэлүүлхэ арга олгоно.

Г. САБЖАЕВ.

Ажалай эмхидхэл һула

КУДАРА-СОМОН. (**Телефоноор абтаба**). Аймагай зарим колхозууд хабарай полевой хүдэлмэриие ехээр унжагайруулжа байна. Бага-Кударын сельсоведэй Буденнын нэрэмжэтэ, Тамирай сомоной „Путь Октября“ колхозууд аймаг соо эгээл гээгдэжэ ябаха юм. Теэд, тус колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, тусхайлбал түрүүлэгшэнэр Бурикалов, Агафонов гэгшэд тарилгаар гээгдэжэ ябаһан болобошье, дутуунуудаа усадхаха тушаа ямаршье хэмжээ абадаггүй байхань гайхалтай.

Эдэ колхозуудай гээгдэжэ ябаһан гол шалтагаан юуб гэхэдэ, ажалай эмхидхэлэй һула дээрэһээ болоно. Таряанажалайнь бригадануудай членүүд үйлэбэриин жаяг заршам сахингүй диилэнхи үдэртөө өөһэдынгөө дураар хүдэлмэрилдэг байха юм. Үглөөгүүр хүдэлмэридөө орой гараха, үдэшэнь эртэ орохо ябадал эдэ колхозуудаар ёһо шахуу болошонхой. Гадна, дурсагдагша колхозуудай таряанажалай бригаданууд мори унаагаа тарилгада хүсэд бэлэдхээгүй байгаа. Тэрэнһээ боложо зарим моридынь хүсэ багатай дээрэһээ эсэдэг байха юм.

Мүн тарилга дээрэ колхознигуудай ажалые эмхидхэжэ шадаагүй байһан иимэ колхозууд Кударын аймагта олон. Тиимэһээ зарим колхозууд тарилгые унжагайруулхатаяа хамта, мүн агротехникын эрилтэнүүдые хүсэд ханганагүй.

Иимэ шухала кампаниие үнгэргэхэ хэрэгтэ харюусалгагүйгөөр хандажа байһан ябадалые саашадаа яабашье тэсэшэгүй байна. Тарилгые унжагайруулжа байһан эндэхи колхоз бүхэн дутуунуудаа энэ гэһээр усадхаха хэмжээнүүдые дары абаха уялгатай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Рязанска областиин Рыбновскэ МТС-эй эрхим трактористнууд Н. А. Курков ба С. М. Кондратьев комбайнын мотор заһабарилжа байна.

И. Дынинай фото. (ТАСС-эй фотохронико).

Аймагай комбинадай хүдэлмэри

Кабанскын аймагай нютагай ажаүйлэдбэриин предприятинуудай коллективүүдэй дунда майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөн үргэн далайсатайгаар дэлгэрһэн байгаа. Энэ мүрысөөнэй ашаар промкомбинадай коллектив гаргаһан продукциингаа шанарые һайжаруулжа ба үнэ сэнгыень химдаруулжа түрүүшүүлэй зэргэдэ гараа. Тус промкомбинадай коллектив 4 һарынгаа түсэбые 105 процент дүүргэхэ гэһэн уялга абаһан аад тэрээнээ болзорһоонь урид дүүргэһэн байна.

Комбинадай бүхы 6 цехүүд өөһэд хоорондын социалистическэ мүрысөөндэ ороһон ба энэ мүрысөөндэ бүхы хүдэлмэришэдынь хабаадаһан юм. Катанка дарадаг цехын коллектив апрель һарынгаа даалгабариие 20 үдэрэй турша соо 190 процент дүүргэжэ, социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлээ. Тус цехын начальник Г. Попов гэгшэ ажалай эмхидхэлые һайнаар тибиһэн ба хүдэлмэришэдэй дүй дүршэлые дээшэлүүлхын түлөө ханамжатайгаар оролдоо.

Цехын эрхим стахановецууд нүхэд Лида Попова, Раида Никитина гэгшэд үдэр бүриингөө ажалай даалгабариие ходоодоо үлүүлэн дүүргэдэг байна. Эдэнэрэй ажалай дүршэл ба оролдолго цехын хүдэлмэришэдэй шадабари болгогдоһоной ашада тэрэ цех һайн амжалтануудые туйлаһан байна.

Оёдолой цехын коллектив апрель һара соо ажалай һайн амжалтануудые баһал туйлаһан байна. Эндэ һайн үдэрэй урда тээ аймагай ажалшадай зүгһөө элдэб хубсаһа оёулха олон тоото захилнуудые оруулһан юм. Тиин бүхы захилнууд түргэнөөр бүтээгдэжэ, майн нэгэн болтор ээдтээ үгтэһэн байна.

Эрхим мастер Афанасий Боршук, польто оёдог мастер Евдокия Шепилова гэгшэд оёдолой шанарые һайжаруулһан ба эрхим хүдэлмэриингөө түлөө суурхаһан байнад. Мүн тэрэшэлэн Нина Седунова, Кэпа Никитина гэгшэд һаяхан оёдолой цехтэ хүдэлмэрилжэ эхилһэн болбошье ажал хүдэлмэри дээрээ һайн жэшээ харуулбад.

Мүн тэрэшэлэн арһанай, гуталай цехын коллективүүд майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ һайн амжалтануудые туйлаа. Мүнөө промкомбинадай коллектив болбол туйлаһан амжалтануудаа саашадань бүхэжүүлхын түлөө майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөе улам саашань дэлгэрүүлжэ байна.

И. БАЖЕНОВ.

Эртын тарилгые 7 хоног соо дүүргэбэ

Ториин аймагай „Улаан Номто“ колхозой членүүд ороохото культурануудай эртын тарилгые 9 хоногой болзор соо, эрхим шанартайгаар шиидхэхэ гэһэн уялга абаһан аад, тэрэнээ 7 хоногой турша соо дүүргэбэ.

Бригадын членүүдэй дунда эмхидхэгдэһэн социалистическэ мүрысөөндэ илажа гарагшадай тоондо үдэрэйнгөө нормые 150 — 170 процент дүүргэдэг нүхэр Лубсан Норбоев гэгшэ оролсоно.

Мүн колхоз сооhи социалистическэ мүрысөөндэ илаһан таряанажалай гурбадахи бригада колхозой правлени ба партийна эхин организациин дамжуулгын Улаан туг болон 80 түхэригэй сэнтэй элдэб эд бараа шагнал абаһан байха юм.

Бригаднуудай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри һайнаар табигданхай. Комсомолка нүхэр Норбоева гэгшэ колхознигуудта табанжэлэй түсэб тухай хуулиие һайнаар ойлгуулжа үгэдэг байна.

Д. Н. Очиров.

ВЛКСМ-эй ОБКОМ БА БМАССР-эй МАЛАЖАЛАЙ МИНИСТЕРСТВОДЭ

Ториин аймагай „Авангард“ колхозой МТФ-гэй залуушуулай бригадын членүүдэй үүсхэл тухай

ВЛКСМ-эй обком болон БМАССР-эй малажалай Министерство болбол малажалай гүүрт, отара, фермэнүүдээр хүдэлмэрилжэ байһан залуушуулай бригадануудай республиканска социалистическэ мүрысөөе 1946 ондо үргэлжэлүүлхэ тухай Ториин аймагай „Авангард“ колхозой һүнэй-товарна фермын дэргэдэ хүдэлмэрилжэ байгаа залуушуулай бригадын членүүдэй үүсхэлые һайшаагаад, мүрысөөнэй услови батаба.

Тиихэтээ хамта, ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй малажалай Министерство болбол малажалай фермэнүүд дээгүүр хүдэлмэрилжэ байһан бүхы залуушуулай дунда мүрысөөнэй условиие ойлгуулжа үгэхыень, мүн залуушуулай шэнэ бригаданудые эмхидхэхэ ба урдань байһан бригаданудые бэхижүүлхыень ВЛКСМ-эй айкомууд, аймагай газарай таһагууд, комсомольско эхин организацинуудта дурадхаба. ВЛКСМ-эй айком, аймагай газарай таһаг болон комсомольско эхин организацинууд малажалай фермэнүүд дээгүүр хүдэлмэрилжэ байгаа бүхы залуушуулые энэ мүрысөөндэ мэргэжэл мэргэжэлээрынь хабаадуулха уялгатай.

Малажалай фермэнүүдээр хүдэлмэрилжэ байгаа залуушуулай бригадануудай социалистическэ мүрысөөнэй УСЛОВИНУУД

Малажалай гүүртэ, отара, фермэнүүдээр хүдэлмэрилжэ байһан, мүн шэнээр эмхидхэгдэһэн залуушуулай бүхы бригаданууд энэ мүрысөөндэ оролсожо шадаха байна.

Мүрысөөндэ илаһан тээшэ иимэ бригаданууд тоологдохо байна гэбэл:

а) эбэртэ бодо, мүн залуу малые хороогоогүй;

б) 100 толгой эхэ малһаа 95-һаа үсөөн бэшэ тугал, 110 хурьга, эшэгэ абаха ябадал хангаһан;

в) һү haaха ноохо хайшалха, хөөбэр һамнаха түсэбүүдые дүүргэһэн;

г) тэжээл бэлэдхэхэ (үбһэн, силос, набшаһата тэжээл) түсэб дүүргэһэн, фермэ дээгүүр малда эдюулхэ тэжээлые һайнаар бэлэдхэһэн, адуу малай хүсэ шадалые дундаһаа доошо бэшэ байлгаһан;

д) ороной кампаниие зүбөөр эмхидхэжэ, малай һубайраха ябадалые усадхаһан;

е) 1946 оной октябриин 1-һээ хожомдонгүй малай байра байдалай заһабарилга, дулаалалгые, мүн сэбэрлэлгэ, дезинфекци хэлгые дүүргэһэн;

ж) бригадын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда политическо-ниитын ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие, мүн зоотехническэ һуралсалые һайнаар эмхидхэһэн.

Залуушуулай социалистическэ мүрысөөндэ илагшадые урмашуулхын зорилгоор, доро дурсагдаһан шангуудые байгуулха гэбэл:

Нэгэдэхи нэгэ — дамжуулгын Улаан туг, ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй малажалай Министерствын грамота, 2 мянган түхэригэй мүнгэн шан.

Хоёр хоёрдохи—ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй малажалай Министерствын грамота, тус бүриин 1000 түхэригэй мүнгэн шан;

Гурбан гурбадахи—ВЛКСМ-эй обком болон БМАССР-эй малажалай Министерствын грамота, тус бүриин 500 түхэригэй мүнгэн шан.

Мүрысөөндэ илаһан бригаданудай бригадирнууд, эрхим һаалишад хонишод, үхэршэд ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР малажалай Министерствын грамотануудаар шагнагдаха байна.

Республиканска социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд квартал бүхэндэ, мүн эсэсэйнь шан ба грамотануудые барюулгатайгаар дүн 1947 оной январиин 20-һоо хожомдонгүй гаргагдаха юм.

ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй Малажалай Министерство болбол адуу малые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхын, тэдэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхын, Бурят-Монгол АССР-ые хүгжэнги, ашаг шэмээр ехэ малажалтай республика болгохын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсохыень колхозуудай бүхы комсомолецууд ба залуушуулые уряална.

Эдеэ-хоолой ажаүйлэдбэри шэнэ табанжэл соо

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайнай хүсэн түгэс иналтаар дүүргэһэн сагһаа хойшо манай советскэ ажалшан арад болбол энхэ амгалан сагай байгуулалтые эршэмтэйгээр ябуулжа эхилээ.

Агуухэ иналтада советскэ арад зониие хүтэлдэн асарһан арадуудай хани нүхэр ба инаг вождь нүхэр Сталин болбол арадай ажахын хүгжэлтын шэнэ табанжэлэй түсэб зохёон гаргаха зорилгые табяа. Энэ түсэб болбол табанжэл соо манай оронуй саашанхи хүгжэлтын замые тодорхойлон харуулна.

СССР-эй Верховно Советэй нэгэдэхи Сесси дээрэ баталагдаһан СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхооһо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб хадаа хуули болон байна. Энэ хуули хадаа оронуй ажаүйлэдбэриие, хүдөө ажахые улам саашадань хүгжөөхэ, ажалшан арадай ажабайдалые һайжаруулха, үргэн хэрэглээнэй эд бараа ба эдеэ-хоолой зүйлнүүдые элбэгжүүлхые шухала байлганаар тодорхойлгоор харуулһан байна.

Энээнтэй хамта эдеэ-хоолой ажаүйлэдбэриин бүхы коллективүүдэй урда тон харюусалгатай зорилго табигдаа. 1946—1950 онуудта СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхооһо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб тухай хуули соо эдеэхоолой ажаүйлэдбэриин бүхы һалбаринуудые һэргээн бодхооһо ба улам саашадань хүгжөөхэ, дайнай урда тээхи элдэб ассортиментын эдеэ-хоолой зүйлнүүдые бии болгохо, гаргаһан продукциингаа шанарые һайжаруулха ябадалые сахя эрилһэн байна. Тиихэтэй хамта 1950 ондо маханай продукциинууд, һү тоһон, жомсэй, сахар, конфета гэхэ мэтын зүйлнүүд дайнай урда тээхи хэмжээнһээ нилээд горьтойгоор дээшэлүүлэгдэхэ байна.

Мүн тэрэшэлэн, энэ хуули дотор загаһа барилгын ба тэрээнии болбосоруулхэ ажаүйлэдбэриин һалбаринуудай урда тон харюусалгатай зорилго табигдаа. 1947 он болтор элдэб жэмэс бэлэдхэлгэ, хүбүүнэй эдеэ-хоолдо хэрэглэхэ продукциинуудые үйлэдбэрилгые нилээд горьтойгоор үргэлжэлдэхөөр харалагдана. Эрхим шанаргай улаан ба хара архи, пиво, советскэ шампанскэ үйлэдбэрилгые саашаланһаа хүгжөөхэ, тэдэнэй шанарые һайжаруулха ба үнэ сэнгэнь хямдаруулха ёһотой байнайбди.

Сталинска табанжэлэй турша соо сахарай 92 завод, спиртын 144 завод, консервын 24 завод, хилээмэнэй 68 завод һэргээн бодхоогдохо ба мүн сахарай 10 завод, спиртын 7 завод, 29 холодильнигууд, һүнэй 22 завод, һү консервазлэг 5 завод, 36 маханай комбинат, тоһо болбосоруулхэ ба сыр шанадаг 1.200 заводууд баригдаха ба мүн бусад олон тоото заводууд бодхоогдохо ёһотой юм.

Мүн тэрэшэлэн, жэлдээ 1.400 мянган тонно дабһа болбосоруулха хүртэр дабһанай ажаүйлэдбэриие үргэдхэхэ, талха тахалаг ба крупа хэдэг предприятинуудые һэргээн бодхооһо ба шэнээр бариха, тэрээ талха хадагалдаг склатуу ба элеваторнуудай үйлэдбэриин хэмжээе нилээд горьтойгоор дээшэлүүлхэ зорилго эдеэ-хоолой ажаүйлэдбэриин хүдэлмэрилэгшэдэй урда табигдаад байна.

Эдеэ-хоолой зүйлнүүдые үйлэдбэрилэн гаргалгын түсэбэй үргалтатай хамта, 1946—1950 онуудта эдеэ-хоолой ажаүйлэдбэриин бүхы һалбаринуудые дээрэ нилээд ехэ хэмжээнэй барилганууд бодхоогдохо юм.

Ажалшан арадай үргажа байгаа эрилтэнүүдые ханаахын түлөө хүдэлмэрижэ байдаг эдеэ-хоолой ажаүйлэдбэриин болбол парти ба правительствын табиһан хүрэхэ салгатай зорилгые бэелүүлхэ ба ажалшан арадай ажабайдалай хэмжээе дээшэлүүлхын түлөө эрид шулуур тэмсэжэ эхилһэнинь лабтай. Эдэ бүхын мэдээжэ хүбинь манай Бурят-Монгол Республикын эдеэ-хоолой ажаүйлэдбэриинхидэй урда табигдаад байһаниинь лабтай.

1946—1950 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ ба һэргээн бодхооһо табанжэлэй турша соо Бурят-Монголой эдеэ-хоолой ажаүйлэдбэриин Министерствэдэ хабаатай предприятинуудай болбол эдеэ-хоолой зүйлнүүдые үйлэдбэрилэн гаргалгые 1945 онтой жэшээлбэл хоёр дахин ба дайнай урдахи хэмжээтэй жэшээбэл 2.3 дахин ехэдхэхэ юм.

Республикынска хабаатай ажаүйлэдбэриин предприятинуудай болбол энэ жэлһээ эхилэн улаан ба хара архи үйлэдбэрилгые, мүн кондитерскэ эдеэ-хоолой зүйлнүүд, сахар, пряник гэхэ мэтэ, хартаабхын талхан, элдэб жэмэс суглуулан болбосоруулха ябадалые нилээд ехэ хэмжээгээр үргэдхэхэ байна. Жэшээлхэдэ, сахар, пряник гаргалга 1945 онтой жэшээбэл 1950 ондо 4,2 дахин, помидор ба үгэрэ дабһалалга—4 дахин, капуста дабһалалга—1.1 дахин, хартаабхын талха хэлгэ—6,7 дахин, тэрээ таталга—2 дахин, жэмэсэй повидло ба варенье болбосоруулга 2,6 дахин ехэдхэгдэхээр харалагдана.

Мүн манай республикын эдеэ хоолой ажаүйлэдбэриин хабаатай аймагуудай ажаүйлэдбэриин предприятинуудай болбол эдеэ хоолой зүйлнүүдые болбосоруулгын хэмжээе нилээд ехээр үргэдхэхэ ба энэ хэрэгтэ предприяти бүхэндэ түүхэй эдэй баазануудые байгуулха үялгатай бо-

Л. ПЛЯСКИН, БМАССР-эй эдеэ-хоолой ажаүйлэдбэриин Министрын орлогшо

лоно. Иимэ баазануудые байгуулха ябадал хадаа аймагуудта эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэгжүүлхэ хэрэгтэ тон шухала үүргэ зээлнэ. Табанжэлэй турша дотор эдеэ хоолой ажаүйлэдбэри болбол тарилгын талмайе нилээд ехээр үргэдхэхэ ба малай тоо толгойе олошоруулха ёһотой юм. Овощно культурын тарилгые 156,2 процент, техническэ культуранууд тарилгые 240 процент, хартаабхын тарилгые 233 процент, малай тоо толгойе 450 процент дээшэлүүлхээр харалагдана.

Эдеэ хоолой ажаүйлэдбэриинхин болбол тарилгын талмайе үргэдхэн саг үргэлжэ үндэр үргаса абахын түлөө ба малай ашаг шэмые, һү тоһые ехэдхэхын түлөө хүсэд тэмсэхэ ёһотой болоно.

Эдэ бүхы зүйлнүүдые бэелүүлхэтэеэ хамта эдеэ хоолой ажаүйлэдбэриин бүхы предприятинуудай коллективүүд болбол мүн лэ гаргаһан продукциингаа шанарые һайжаруулха ба үнэ сэнгэнь хямдаруулхын түлөө бүхы шадалаа гаргаха байна.

Энэ жэлэй турша соо хэдэн олон тооной барилганууд бодхооһо ёһотойбди. Энээндэ хэрэглэгдэхэ мүнгэн зөөри ба барилгын материалнууд түргэ харалагдаагүй. Городок городто пивын завод барилдаха, энэ жэлэй эсэстэ ашаглалгада үгтэхэ, мүн Бабушкин городто жэлдээ 8 тонно жэмэс болбосоруулха хүсэтэй соко экстрактна завод баригдажа энэ жэлэ ашаглалгада үгтэхэ юм. Улан-Удын кондитерскэ фабрика болбол жэлдээ 1000 тонно кондитерскэ зүйл (конфета, пряник гэхэ мэтэ) үйлэдбэрилэн гаргаха хүсэтэй болгогдожо үргэдхэгдэхэ байна. Энээндэ 200 мянган түхэриг гаргашалагдахаар үгтөө.

Загаһа болбосоруулгые үргэдхэхэ талаар нилээн горьтой хүдэлмэри ябуулагдаха юм. Байкало-Кударинска аймагай Корсаково тосхондохи загаһанай комбинат болбол жэлдээ 2.500 центнер загаһа болбосоруулха хэмжээтэй болтороо үргэдхэгдэхэ. Энэ комбинатта 800 мянган түхэригэй барилганууд бодхоохо мүнгэн зөөри табигдаа. Комбинат болбол 1947 ондо бүхы барилгаяа дүүргэжэ эрхим шанартайгаар загаһа болбосоруулжа эхилхээр харалагдана.

Кабанскын аймагта байгаа талха татадаг ба крупа хэдэг комбинат жэлдээ 10 тонно талха ба 3 тонно крупа болбосоруулха шадалтай болгогдохо юм. Энэ комбинатта үйлэдбэриин барилганууды үргэдхэхын түлөө 750 мянган түхэриг үгэхээр харалагдаба.

Шэнэ табанжэлэй турша дотор республикын 6 аймагуудта эдеэ хоолой комбинадуудые шэнээр эмхидхэгдэхэ ба энээндэ барилгада 1.350 мянган түхэриг гаргашалагдахаар харалагдана. Мүн Улан-Удын пивын заводой бүхы цехүүдые үргэдхэжэ пиво нэрэлтын хэмжээе нилээд ехээр дээшэлүүлхэ юм.

Табанжэлэй түсэбөөр табигдаад байгаа зорилгонууд болбол манай республикын эдеэ хоолой ажаүйлэдбэриин хүдэлмэрилэгшэдһээ өөһэдынгөө хүдэлмэриие эрид һайжаруулхые, шэнэ шэнэ үүсхэлнүүдые гаргахые, үдэрһөө үдэртэ, һараһаа һарада үйлэдбэриин программые дүүргэхэ байхые эрижэ.

БМАССР-эй эдеэ хоолой ажаүйлэдбэриин Министерствын предприятинуудай коллективүүд болбол СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхооһо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб тухай хуулияар зориглэжүүлэгдэжэ, социалистическэ мүрысөөе үргэн далайсатайгаар дэлгэрүүлһэн ба ажал хүдэлмэри дээрэ һайн амжалтануудые туйлажа байнад. Жэшээлхэдэ, Иволгын аймагай эдеэ хоолой комбинадай коллектив апрель һарын түсэбые болзорһоонь урид үнөө апрелиин 20-до 173 процент гүйсэдхэһэн ба 1946 оной дүрбэн һарын түсэбые 195 процент дүүргэбэ.

Мүн тэрэшэлэн Сэлэнгын аймагай эдеэ хоолой комбинадай коллектив—1946 оной дүрбэн һарынгаа түсэбые 113 процент: жэмэс ба овощь болбосоруулдаг Үнэгэтэйн завод —4 һарынгаа түсэбые 114 процент, апрель һарын түсэбые апрелиин 25-да 105 процент гүйсэдхэжэ ажал хүдэлмэри дээрэ шалгаран гарабад.

Улан-Удын пивын заводой, Түнхэнэй ба Еха-Кударайн эдеэ-хоолой комбинадуудай коллективүүд 1946 оной нэгэдэхи кварталай ба апрель һарын түсэбүүдые үлүүлэн дүүргэһэн байна.

Шэнэ Сталинска табанжэлэй эхин дээрэ түйлагдаһан ажалай эдэ амжалтанууды бүхы коллективүүдэй шалабари болгохо ябадал, эдэ амжалтануудые саашадань бүхэжүүлхэ ба олошоруулха ябадал хадаа тон шухала асуудал болоно. Тиихэтэй хамта ажаүйлэдбэриие эдеэ хоолой комбинадуудай энэ жэлдэ хэрэглэгдэхэ түүхэй эдэй 60 процентые өөһэдөө тариха ба суглуулан олохо ёһотой болонод. Тиимэ дээрээ мүнөөнөөн эхилэн элдэб жэмэс һархяаг, һамар, мангир гэхэ мэтые саг хаһа соонь суглуулха хүдэлмэриие ябуулха шухала байна.

Эдеэ хоолой ажаүйлэдбэриин бүхы предприятинуудай болбол энэ жэлэй эртын ба оройн тарилгануудые саг хаһа соонь агротехническэ дээдэ хэмжээндэ үнгэргэжэ, үндэр үргаса абахын түлөө тэмсэхэ ёһотой. Мүн тэрэшэлэн тужэлбаринн ажахынуудай хүдэлмэриие һайжаруулха, малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ, тэрээндэ тэжээлэй һайн база байгуулха шухала байна.

Үнгэрһэн жэлэй турша соо республикын аймагуудай комбинадууд жэмэс ба һамар суглуулха хүдэлмэриие муугаар ябуулаа һэн. Энэ жэлдэ тэрээниие дабтахагүйн түлөө һамар ба жэмэсэй һайжаар үргажа байһан газарые бэлэрэн олохо, тэндэ жэмэс суглуулха хүдэлмэриие саг хаһа соонь ябуулха байна.

Кондитерскэ зүйлнүүдые үйлэдбэрилгын хэмжээе ехэдхэхэтэй хамта, манай кондитерскэ фабрикада хэрэгтэй нютагай арга-бэлэнэйхёо дулдылжа зүйлнүүдые хэжэ болбосоруулха, тэрээнэй үгэхэ ябадал шухала болоно. Мүнөөдэр хүртэр кондитерскэ үйлэдбэрилгэдэ хэрэгтэй зүйлнүүдые манай оронуй баруун районуудһаа зөөхин асардаг байнайбди. Тиигэбэшье, эдэ зүйлнүүдые эдеэ хоолой Министерствын хабаатай Үнэгэтэйн завод дээрэ үйлэдбэрилэн гаргаха арга-боломжотойбди. Тиимээһээ мүнөө энэ завод дээрэ тусхай цех эмхидхэгдэхэ юм.

БМАССР-эй эдеэ хоолой ажаүйлэдбэриин Министерство болбол өөртөө хабаатай бүхы предприятинуудые шалган хараха, тэдэнэй үйлэдбэриин боломжые тодорхойлхо, түсэбэй ёһоор үйлэдбэрилэл болгохо, жэжэ һалбаринуудые үргэдхэжэ, хүдэлмэриинь һайжаруулха, ажалай заршамые шангадхаха ба гаргадаг продукциингаа үнэ сэнгые хямдаруулха, шанарынь һайжаруулха гэһэн тон шухала зорилготой байна.

1946 оной март һарада болоһон нютагай ажаүйлэдбэриин хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн дээрэ эдеэ хоолой ажаүйлэдбэриин коллективүүдэй ажал хүдэлмэриие тэмдэглэһэн ба саашанхи зорилгонуудынь тодорхойлгоо заалһан юм.

Эдэ түүхэтэ үдэрнүүд соо бүхы советскэ ажалшан арадай нэгэ эрмэлзэлтээр зүйхэн ябаа эдеэ хоолой ажаүйлэдбэриин хүдэлмэрилэгшэд болбол арад зоной ажабайдалые саашадань һайжаруулхын түлөө өөһэдынгөө бүхы хүсэ шадалые үгэхэнь лабтай.

4786 ХҮН ДЭЭДЭ ШАГНАЛДА ХҮРТЭБЭ

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайнай үедэ тылда байһан ажалшадай гайхамшагта хүдэлмэриие тэмдэглэхын түлөө „1941—45 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хэһэн габьяата ажалай түлөө" гэһэн тусгаар медальнуудые болгогдоһон байна.

Манай республикаһаа 4786 эрхим ажалшад правительствын дээдэ шагналдо хүртэһэн байна. Тэрэнэй тоодо 1315 хүдэлмэрилэгшэд, 1747 колхозникууд, 42 специалистнууд ба бусад хүдэлмэрилэгшэд оролсоно.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ТОРИИН КОМСОМОЛЕЦУУД ПЛЕНУМЭЙ ШИИДХЭБЭРИ ДҮҮРГЭЖЭ БАЙНА

Республикын малажалые улам саашань хүгжүүлэн, тэдэнһээ абтаха ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхэ тэһэн ВКП(б)-эй обкомой ба ВЛКСМ-эй обкомой тогтоолые болотоор бэелүүлхын түлөө манай аймагай комсомольско организацинууд нилээн колхозно малажалые хүгжүүлхэ хэрэгтэ эзэн ёһоор оролсоһон байна.

Жэшээлхэдэ, Эдын ба Иволгын аймагуудай комсомольско организацинуудай үүсхэлээр социалистическэ мүрысөөндэ манай аймагай малажалай фермэнүүд дээрэ 10 залуушуулай бригада, 69 залуу малшад хабаадалсаба. Зарим залуушуулай бригада малажалые хүгжөөхэ түрэнэй түсэб, бодо ба нарай мал хорооогоогүй, малажалай продуктнуудые түрэндэ тушаажа уялгаа нэрэтэй түрэтэйгээр дүүргэһэн байха юм.

Доодо Тории сельсоведэй „Авангард" колхозой залуушуулай бригада комсомольско эхин организацинн секретарь нүхэр З. Васильевагай хүтэлбэреэр фермэ дээрэ малажалые хүгжөөхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, мал түрүүлхэ түрэнэй түсэб 109 процент дүүргэһэн байгаа. Мүн абаһан тулнүүдээ хорогүйгөөр тэнжээжэ шадаа. Энэ залуушуулай бригада адуу малай үелжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэбэ. Мүнөө жэл МТФ-эй дээрэ хүдэлмэрилдэг залуушуулай бригадынхид 15 тулнүүдые хүлээжэ бүгэдыень элүүр энхээр тэнжээнэ.

Тэрэшэлэн эдэнэр өөһэдынгөө хүсөөр фермэ дээрэ Улаан булан эмхидхэлэн, энэ буланда зөөветернарка һуралсал заняти хүгэ (а (?) олоништын тэмжээ ябуулагшад үнгэргэгдэг байна.

Эдэнэр залуу малшалай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөө эр республика ссорго хоёрдохи һуури эзэлжэ, ВЛКСМ-эй обкомой 1500 түхэригэй шагналда хүртэһэн байха юм.

Мүн Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой МТФ-эй дээрэ хүдэлмэрилдэг залуушуулай бригадын гэшүүд мүү бэшэ амжалтануудые түйлаба. Энэ бригадын хид комсомольско эхин организацин секретарь нүхэр Г. Жаповагай хүтэлбэреэр үнгэргэнэ жэлдэ мал хүгжөөхэ түрэнэй түсэб 102 процент дүүргэжэ, ГЛКСМ-эй обкомой ба БМАССР-эй Газар тарилгын Министерствын хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байна.

Габэшье, аймагай зарим комсомольско организацинуудай малажалые хүгжөөхэ хэрэгтэ гол анхаралаа табидаггүй байнаниинь элитэ. Тэдэнэр малажалай фермэ, түүрэ дээгүүр, хүдэлмэрижэ байгаа комсомолецууд ба залуушулай дунда социалистическэ мүрысөө болдото хүтэлбэреэр хангадаггүй байна.

Жэшээлхэдэ, Каландарашвилиин нэрэмжэтэ колхозой комсомолецууд (секретаринь нүхэр Б. Ступак) малажалые үсхэбэрилхэ хэрэгтэ ханамжагүй геэр хандаһан ябадалһаа энэ жэлэй хүлеэжэ абаһан 120 шэнэ тулнүүдһээнь хэдэн толгой гарзалуулагдаһан байха юм.

Мүн Сахяновагай нэрэмжэтэ колхозой залуушуулай бригада (секретаринн нүхэр Шарапова) мал үсхэбэрилхэ түрэнэй түсэб дүүргэжэ шадаагүй байна.

ВКП(б)-гэй обкомой XXII пленум болбол манай малажал дээрэхи хүтү дундануудтухай тодорхой заабари үгэһэн ба энээниие шууд үсадхаха гэһэн эрилтэ хэһэн байна. Ушар иимэһээ манай аймагай комсомольско организацинуудай урда малажал хадаа адуу малаа тобир таргалаар зунай бэлшээриэ гаргаха, шэнэ абтаһан тулнүүдээ бүринмэнь элүүр энхээр тэнжээжэ Бурят Монголоо олон бэ шагай шэнэ ехэтэй малажалай республика болгохын түлөө тэмсэхэ зэргэтэй.

Б. НОРБОЕВ, ВЛКСМ-эй Торин айкомой секретарь.

«Кооператор Комсомолец» гэжэ олзоборилгын артелиин түрүүшүүл: ахалагша мастер Ф. Вычугжанин ба машинистка М. Жайдурова.
И. Красавцевай фото.

ВОЖДИИНГОО ПРИКАЗААР ЗОРИГЖОН...

ССР Союзай Зэбсэгтэ Хүчэнүүдэй Министр Советскэ Союзай Генералиссимус нүхэр Иосиф Виссарионович Сталинай бүхы оренуудай ажалшадай Майн Нэгэнэй зорюулһан түүхэтэ приказые Улан-Удын паровозо-вагон заводой хүдэлмэрилэгшэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаадууд ажалай шэнэ шэнэ амжалтаар угтаба.

Уланнугтга тендерно-механическа цехын коллектив энэ документэй гүнзэгы гэгээр танилсаад, тэрээн соохи заабаринуудые хүдэлмэридээ бэелүүлхэ эхилбэ.

Эдэнэр апрель һарын үйлэдбэриин түсэб 105 процент дүүргэһэн байна, энэ приказа хэрэг болгон мүн һарын түсэб 110 процент дүүргэхэ гэһэн дайшалхы уялга абаба.

Цехын эрхим стахановецуудай... нүүд Нефельев, Кальненко гэгшэд ... хановскэ вахтада жагсажа, ажалай... тэр бүтээсэн дээр сэсэмэргэн ... оо приказые харюулбал. Эдэнэр ... ба гурбан станогууд дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, үдэрэйнгөө даалгабари... 300—400 процент хүртэр дүүргэнэ.

Мүн тэрэшэлэн газорезчик А. ...лиев, электросварщик Петренко, тэдэнэр шэ дархан Сиваков гэгшэд хазаанайбари даалгабарине 230—300 процент дүүргэжэ стахановскэ ажалай үльгэр жэшээнүүдые харуулжа байна.

Паровозо-хабсаруулгын цехын сарьнүүд Попов ба Рожков гэгшэд ... доржинногоо заабарине саг болзор соонь ... үнэн сэхээр бэелүүлхэ гэһэн ... хүсэлэнтэй шэнэ уялганууды ...

Энэ цехтэ түүхэтэ приказые ... габьяата ажалай шэнэ шэнэ амжалтануудаар харюулжа байһан стахановецууд тоо үдэр эрэхэ бүри олошорно байна.

Б. ЦЫДЕНОВ.

Жиримскэ МТС-эй түрүү трактористка

Елена Федоровна Суетина гэгшэ тарилгые ургулан трактор машинада эрхим шанартайгаар заһабарилжа ... Тиигээд байхадаа, полевой хүдэлмэри саг соонь ороод, түрүүшын үдэрһөө хойшо эрхим жэшээ харуулжа байна.

Жиримскэ МТС-эй түрүү тракторист нүхэр Суетина мүнөө үедэ һүсэхалгагда хүдэлмэрилжэ байна. Тиимэ зуураа, колесно трактораар үдэрэй бүридөө 4,27—4,65 гектар элүүргэжэ, нормөө ходо үлүүлэн дүүргэнэ. Нүхэр Фёдоровагай элдүүрилһэн түүстогай шанарые шалгахад ... байдаг юм.

„Красный боец" колхозой ... Елена Федоровна Суетинагай жэшээ... хүдэлмэриие ходоо хүндэтэйгээр ... мэжэ, урмашаад байна.

И. ТАЙНОВ.

БМАССР-эй нүүрһэнэй ажаүйлэдбэри тухай хэдэн үгэ

Дүрбэдэхи Сталинска табанжэлдэ манай республикын шулуун нүүрһэнэй ажаүйлэдбэри нилээд ехээр хүгжэхэ байна. Галуута-нуурай шулуу нүүрһэнэй элгэг газарнууд мүнөө үедэ шэнээр сэлгэжэ байна. Энэ жэлһээ эхилэн шэнэ шахтанууд ашаглалгада оруулагдаха юм. Хэрбээ 1945 ондо Галуута-нуурай шахта 150 мянган тонно шулуун нүүрһэ малтан гаргаһан байгаа һаа, дүрбэдэхи Сталинска табанжэлэй эсэстэ энээнииие 7 дахин ехэдхэжэ, 1 миллион тонно хүртэр шулуун нүүрһэ малтан гаргаха байна.

№ 2 ба № 5 шахтануудай дээрэ бүхы түхеэрэлгэнүүдынь механизацилжа, энэ жэлэй турша соо 214 мянган тонно шулуун нүүрһэ үгэхэ болоно. Мүнөө эдэ шахтануудай коллективүүд 1946 оной үнгэрһэн 4 һарын шулуун нүүрһэ малталгын түсэбые амжалтатайгаар дүүргэбэ. Энэ хадаа шулуун нүүрһэнэйшэдэй ажалай шалгарма туйлалтануудые харуулна. Илангаяа апрель һара соо ажалай бүтээсые урда һаратай жэшээбэл ехээр дээшэлүүлэгдэһэн, элдэб машинануудай мини байлга багадхагдаһан ба эбдэрхэ ябадал үсөөрөө. № 5 шахта дээрэ далгүрһэн үйлэдбэриин шэнэ амжалтанууд хадаа бүхы нүүрһэшэдэй дунда ажалай шэнэ шэнэ үүсхэлнүүдые тарааба. Энээнэй ашаар үнгэрһэн һара соо шулуун нүүрһэ малталгын 2 нүхэнүүд ашаглалгада тушаагдаа. № 5 ба № 2 шахтанууд 1946 он соо бүхы хүсөөрөө ашаглагдажа, түс бүридөө жэл соо 150 мянган тонно шулуун нүүрһэ үгэхэ байна.

Энэ жэлэй турша соо шулуун нүүрһэ малталгын талмай нилээд ехээр үргэдхэгдэхэ юм. Тиимэ зээрэһээ газар доро дүтэ байгаа шулуун нүүрһэнэй баялигуудые олохо шэнжэлэлгын хүдэлмэри эмхидхэгдэбэ. Газар доро дүтэ байһан шулуун нүүрһые абаха хэрэг дээрэ хадаа бага ажалтай байһаниинь лабтай. Тиимэдэ шахтын коллектив болбол нилээн ехэ оролдолго ба ажал хүдэлмэриие эбрын сагта бэелүүлхэ болоно. Мүнөө шулуун нүүрһэнэй иимэ баялигуудай олдоһон газарта тумэр зам табигдажа, һаяын сагта газар малтадаг машина ба 6 паровозууд ерэхэ юм. Газар доро дүтэ байгаа шулуун нүүрһэ малтан абаха арга хадаа тон ехэ удхашанартай ба эндэһээ жэл соо 300 мянган тонно шулуун нүүрһэн абтахаар харалагдана. Энээниие 1947 ондо ашаглалгада тушааха байна.

Энэ жэлэй турша соо № 7 шахта баригдажа эхилэгдэхэнь. Энэ шахта хадаа жэлдээ 150 мянган тонно шулуун нүүрһэ үгэхэ байна. Энэ шахтые бариха ба шулуу нүүрһэ малтан гаргахада хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүдые тодхохо ябадал хадаа ехэхэн хүшэр хүдэлмэри гээшэ, юундэб гэхэдэ энэ шахтын баригдаха газарта газар доро шулуун нүүрһэн хүртэр 25 метр газар малтагдаха байна. Энэ шахтые ашаглалгада тушааһад байһадаа Галуута—нуурай шахтанууд жэл сооо 1 миллион тонно хүртэр шулуун нүүрһэ үгэхэ шадаха, гэбэшье эрхим шалабаритай кадрнуудые бэлэдхэхэ ба бүхы механизацие зүбөөр ашаглаха, хүндэ хүдэлмэриие механизациилха хэрэгтэ Рудоуправлениин зүгһөө тусхай анхарал хандуулха ёһотой.

Энэ харюусалгата хүдэлмэриие бэелүүлгэдэ № 2 шахтын механик нүхэр Хрулевой оролдосотой ба жэшээтэ һайн ажал нилээд ехэ үүргэ дүүргэнэ. Нүхэр Хрулев хадаа өөрынгөө үйлэдбэриин үндэр дүршэлтэй һайн үйлэдбэри шадабарилгатай болгохын түлөө, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө үдэр бүридэ хүдэлмэрилжэ, механизмуудые хүдэлмэрилэгшэдэй һуралсал эмхидхэжэ байна. Энээндэ элдэб машинанууд дээрэ хүдэлмэрилдэг зөөринь тоо ба нүүрһэ малтагшад хабаадуулагдаһхай. Эгээл энээнэй ашаар тэрэ шахтын бүхы машинанууд, механизмуудынь техническэ хэмжээнэй даалгабариие үдэрһөө үдэртэ ба һараһаа һарада үлүүлэн дүүргэдэг болоо.

Иимэ дээрэһээ рудоуправлениин хүтэлбэрилэгшэд болбол энэ шахтын мастер Хрулевой үйлэдбэриин дүй дүршэлые бүгэдын шалабари болгохын түлөө тэмсэхэ уялгатай.

Шулуу нүүрһэ малтан абалгын талмайе иимэ ехэ хэмжээгээр үргэдхэхэ ябадал хадаа хүдэлмэриин хүсые нилээд ехээр ехэдхэхэ ба тэдэнэрэй дүй дүршэлые дээшэлүүлхэ шухала эрилтые табина. Мүнөө үедэ шахтын хүдэлмэрилэгшэдэй тоо олошоро, гэбэшье үшөөл дутуутай байна. Иимэһээ управлениин хүтэлбэрилэгшэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, мастернууд ба дүй дүршэлтэй болбол шэнэ ерэһэн залуу кадрнуудые үйлэдбэриин дүршэлдэ һургаха, тэдэнэрэй ажабайдалые һайжаруулха шухала асуудална онсо анхарал хандуулха ушартай.

Сталинска табанжэлээр табигдаһан харюусалгата зорилгые нэрэтэй солотойгоор бэелүүлхэ ябадалые гол тулаб манай кадрнууд шиидхэхэ байна. Тэдэнэрэй ажалай шадабариие дээшэлүүлхэ, эмхидхэл ба бүридхэлые һайжаруулха, социалистическэ мүрысөөе дэлгэрүүлэн стахановска методые үргэдхэхэ ябадал шухала асуудалнууд гээшэ болоно.

Саг үргэлжын кадрнуудые бэлэдхэхэ ябадал хадаа тэдэнэрэй ажалай байдал талаар, сайн хүлһэнэй талаар таарамжатай ахуй байдал олгогдоһон дээрэһээ дулдыдаха байна. Энэ талаар рудоуправлениин хүтэлбэрилэгшэд, партиина, комсомольско ба профсоюзна организацинуудай һайн хүдэлмэри ябуулаа габэшье, үшөө нилээд ехэ хүдэлмэри хэхэ уялгатай.

Энэ жэлэй турша соо 5 мянган квадратна метр хүдэлмэрилэгшэдэй байрын гэрнүүдые бариха ба Тиин мүнөө үедэ дүрбэн байшан бариха газар ... ба нэгэ ... баригдажа эхилэгдэ... Мүн тэрэшэлэн бани, столовая хүүгэдэй сад ба бусад барилганууд бодхоогдохо эхилбэ.

Рудоуправлениин болбол шулуун бетонно кирпичэ хэдэг завод барилдаха юм. Энэ завод баригдажа дүүргэхэ ба энэ сааг болзор соонь ажаллагаа ... тайгаар дүүргэхэ байгаа ... гоно. Энэ завод болбол 1946 оной турша соо 1 миллион кирпич хүртэр ... үгэхэ ёһотой.

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхооһо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид амжалтатайгаар дүүргэхэ эрилтэ ажалдай агуухэ вождь нүхэр Сталинай уряал болбол Галуута-нуурай шахтын бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй хүдэлмэриин нэгэ шэнэ туйлалтада зорижуулха. Галуута-нуурай шахтын коллектив шулуун нүүрһэ ажаүйлэдбэриин бүхы коллективүүдтэй нэгэ урда дүрбэдэхи Сталинска табанжэлээр табигдаад байгаа зорилгые болдото дээрэнь бэелүүлхын түлөө саашадаа улам эршэтэйгээр хүдэлмэрилхэнь лабтай.

А. ТАРСКИЙ.

Специалистын зүбшэл

Овощной культурануудай [п]арнигууд дээрэхи хоротонтой тэмсэхэ ябадал

...ууд дээрэхи овощной культу... ургажа эхилhэнhээ хойшо элдэб ... добтологдодог ба үбшэндэ ...г байха юм. Манай эндэ овощ... культуранууд хадаа эртэ хабарай ...нигууд соогоо огородой гү, али ...булуудхануудта, сибирскэ сохо... ...горчицын набша эдидэг хор... добтолуулдаг ба хара ножка ...ндэ дайрагдадаг байна. Мүн ... химэлдэг элдэб хулганаанууд ...е соо парнигуудай овощной ...нуудта ехэхэн хоро хүргэдэг ... Тэрээнhээ гадна, огородно ...газрай булуудханууд, hүрэжэ ...жэхэнүүд сохонууд ехэхэн ...ушаруулдаг гээшэ. Булуудха... ...бол үбэлэй сагые унаhан наб... ургамалай үлэгдэл доро, пар... забhарта ба бусад газарнууд... ...дэг байна. Дулаан болоходо, ...нь hарын эсэстэ булуудханууд ...үбэлжэhэн газарhаа гаража, ...н үедэ элдэб буртаг үбhэнүү... зүлгөөр хоолложо ябатараа, ...нь парнигуудта орожо капус... ...дые хорложо эхилдэг байна. ...нууд болбол рассадын набша... ...э, илангаяа, захаарынь жэжэ... гаратар химэлдэг байха юм. ...лгэдэ ороо hаа, рассада булта ...дадаг байна. Иимэ булуудха... парнигуудта апрелиин hүүлhээ бүхы май соо хоро хүргэдэг ... Хэрбээ булуудханууд бии ...уу саг дорондь тэдэнтэй тэм... ...ээ хэмжээ абаагүй hаа, ка... рассада хадаа хэдэн үдэр соо ...на.

...булуудхануудтай тэмсэхэ ... хулганууд гэбэл рассадые ...ористо натри ба ПД препарат ... хорото зүйлөөр сүршэхэ ...олоно. Эдэ хоронуудые парни... квадратна метр газар дээрэ ... хэмжээтэйгээр сүршэхэ. Иимэ сүршэлгэ хэдэг тусхай ... үгы hаань, 30 сантиметр ... сантиметр хүндэлэнтэй мар... ...магуудые хэрэглэхэ болоно. ...лева туулмагуудай гурбанайнь ...не хорото зүйлөөр дүүргээд, ... хоёр гурбан туулмагуудые ...р хүн модоной хоёр тээhээ парнигуудай хоёр бэеэр ябан ...одоор бага зэргэ hэгсэржэ ...эргэтэй. Тиихэдэ иимэ хорото ...мал дээрэ унажа, жэжэ тоо... ...бшэнуудыень бүрхөөдэг бай... хорото зүйлэй үгы байгаа ...оэр, харгын тооhоор гү, али ... сүршэхэдэ болобо. Зүгөөр, ... булуудхануудые аладаггүй, ...ган hүрдүүлдэг зүйлнүүд ...йна.

...hарада булуудханууда бии ... адли горчицын набша эди... ...скэ сохонууд бии боложо хо... ...эг юм. Эдэ сохонууд 5—7ми... ...тай хара хүхэ үнгэтэй бай... хадаа майн түрүүшын арбан ... эхилжэ набшануудай заха... ...малэн нүхэ гаргажа ородог ...э хэды сэг үнгэрхэдэ тэрээ... ...ууд хоро хэжэ эхилдэг ба... ...дэнтэй тэмсэхэ хэмжээнүүд ...кремнефтористо натряар, парижская зелень... ...эр сүршэхэ ябадал болоно. ... парижская зелень дээрэ гур... ...уваhэ гү, али харгын тооhо ...аха хэрэгтэй. Ушарынь, сэ... ...ска зелень ээр сүршэбэл ногоо... ...нуд галдагдажа дүрэжэ болохо юм. Нэгэ квадратна метр парник дээрэ нэгэ грамм тиимэ препарадуудые гаргашалха хэрэгтэй. Булуудхануудые ба набша химэлдэг сохонуудые парнигууд сооhоо огтолон үгы болгохын түлөө 5—6 хоног забhартайгаар гурба дахин сүршэлгэ хэхэ ёhотой.

Парнигууд доторхи капуст ба огурцынуудай залуу ургасануудта хулгананууд ехэхэн хоро хүргэдэг байна. Хулгананууд болбол парник доторхи рассадын ургажа эхилхэhээ захалаад, майн хахад хүртэр ногоонуудай элбэг дэлбэгээр ургаха хүртэр хоро хүргэнэ. Хулганануудтай тэмсэхэ арганууд гэбэл мышьяковисто кислэ натрые хилээмэндэ, ороohондо гү, али арбузын, огурцын, тыквын үрhэндэ халдаажа хоро табиха ябадал болоно. Зүгөөр, нэгэ хуби мышьяковисто кислэ натрые 30 хуби уhанда хайлуулжа тэрээн соо хилээмээ уhадажа зааханууд хабтагайнууд дээрэ парнигууд дотороо табиха хэрэгтэй. Тэрэ хоротой уhан соо хилээмэнэйнгээ дэбтэшэтэр байлгаха хэрэггүй. Харин ороohо хүрэнгөөр хулганаануудта хоро табиха гэбэл, нэгэ хуби хорые 20 хуби уhанда хайлуулжа, тэрэ ороohо хүрэнгэнүүдээ тэрээн соо нэгэ хоног дэбтээхэ хэрэгтэй. Һүүлээрынь абажа хатаагаад, бүлэг бүлэгөөр парнигууд дотор табидаг байна. Томонууд хүрэнгэнүүдые буталха хэрэгтэй. Хоро табиhанайнгаа hүүлээр хэдэн хоног үнгэрhэн хойно эдэ хоронуудаа суглуулжа газарта булаха гү, али галдажа hалгааха шухала байна. Мүн тэрээнhээ гадна, элдэб занганууд аар хулганаануудтай тэмсэжэ болохо юм.

Парнигуудай доторхи үбшэнүүд гэбэл, капустна рассадын хара ножко гэжэ үбшэн ехэ дэлгэрдэг. Иимэ үбшэнэй бии болоходо залуу ургамалнуудай эшэнь газарайнгаа захаар боролжо нарин болоод, хухаржа унадаг байна. Зүгөөр, ехэ болоhон ургамалнууд энэ үбшэндэ дайрагдадаггүй байха юм. Мүн газарай хүрьhөөр дамжажа энэ үбшэн халдадаг байна. Парнигууд доторхи ургамалнуудые дан үлүүгээр уhалха, сэбэр hалхи оруулхагүй ба дан үдхэнөөр тарихада энэ үбшэн парнигууд дотор илангаяа ехээр дэлгэржэ ехэхэн хохидол асардаг байна. Хара ножко болбол капуста таридаг газар бүхэндэ ушардаг юм. Тиигэбэшье, капустhаа гадна, огурцы, томат ба бусад парниково культуранудые энэ үбшэн хорложо шадана. Энэ үбшэнтэй тэмсэхэ арганууд гэбэл, рассадаяа газарта абажа тариhанайнгаа hүүлдэ парнигууд дотор үлэhэн ургамалай үлэгдэлнүүдые бүгэдыень хуряажа үгы хэхэ, раманууд ба парнигай бусад модон зүйлнүүдые ба рассаднигуудые 20 процентнэ известкоор гү, 2—3 процентнэ клорно известкоор дезинфекци хэхэ ябадал болоно. Парнигууд доторхи үлүү шиигые үгы хэхын түлөө парнигуудаа ходо hалхидуулжа байха хэрэгтэй. Мүн үбшэндэ дайрагдаhан ургамалнуудые ба доторхи газарыень суглуулжа абаха хэрэгтэй байна. Газар дээрэ hуулгаhан ургамалнууд тэрэ үбшэндэ дайрагдаа hаань, үбшэлhэн газарhааынь дээгүүр үндэhэтэй болгохын түлөө хоёр сантиметр зузаанаар элhэ адхаха хэрэгтэй.

И. КОТОВ,

БМАССР-эй Газартаряалангай Министерствын ургамалнуудые хамгаалха агроном.

Баргажанай колхозууд тарилгаар хожомдоно

...ондо үндэр баян ургаса ху... ...бахын түлөө шууд тэмсэл ...ай Баргажанай колхозууд ...удаа үгэ хүүр гаргажа. ... байха юм. Зүгөөр, энэ ... олонхи колхозууд хэлэ... ...э хэрэг дээрэ бэелүүлжэ ... байhаар.

...ай тарилгын түрүүшын ... дээрэhээ хараад үзэхэдэ, ... колхозуудынь полевой ...оншуудые хангалтагүйгөөр ...э байха юм. Аяар мүнөө ...ртын ороohото культура... тариха газараа элдүүрил... ...рээгүй, мүн тарилгые бо... ...гөөр хожомдуулжа бай... ...хозууд энэ олон байна.

...ай нэрэмжэтэ колхоз энэ ... гектар ороohото куль... ...ые тариха түсэбтэй юм. ...ээ hая болтор оройдоо 46 газар элдүүрилжэ, иимэ ...эhэн байна. Тарилгада ... хойшо энэ колхозойхид ... гектар борнойлоо.

...ай, Ворошиловай, Киро... Телятнико-Уринска сельсо... ...эмжэтэ колхозууд аяар ... хүртэр оройдоо 20—30 ...рина хэhэн байна. Гадна Баргажанай сельсоведэй ... колхозууд майн 10 бол... ...лгаяа эхилээдүй байгаа. ...дунда Кировэй, Сталинай ..., „Победа" колхозуудые ... байха юм.

... колхозуудаар хүдэлмэ... ...айhан Куйтунска МТС-эй ...тракторнууд полевой хү... ...эхилhэнhээ хойшо дии... ...гаа миил байна. Карл ... нэрэмжэтэ колхоздо 4 трактор хүдэлмэрилхэ байhан аад, үнэн дээрээ юушье бүтээнгүй үргэлжэ миил байха юм. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хоёр трактор баhал хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Телятнико-Уринска сельсоведэй гурбан колхозуудай поли дээгүүр 6 трактор хүдэлмэрилхэ аад, оройдоо 2-нь ябана. Уланай колхозуудай тракторнууд баhал ходо миил байжа үнэтэ сагаа барадаг юм.

Тарилгын хүдэлмэриие гол түлэб шиидхэжэ гараха трактор машинануудаа миил байлгажархёод байбашье, Куйтунска МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд мүнөө хүртэр hанаа амар зангаараа hуунал. Мүн энэ машинно-тракторна станциин дирекци болон партийна организаци заhабариишье амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ hаналаа табяагүй байhан юм. Ушарынь хадаа, трактор машинануудайнь оловхид муу шанартайгаар заhабарилагдаhан шалтагаанhаа боложо, поли дээрэ гараhанhаа хойшо эбдэрбэ. Тэрэшэлэн тус МТС-эй тарилгада бэлэдхэлые тушаан абаха гүрэнэй комиссиин гэшүүд өөhэдынгөө уялгада хайша хэрэгээр хандаhаниинь элиржэ байна.

Хабарай полевой хүдэлмэриин иимэ хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байhан болобошье, ВКП(б) гэй Баргажанай айком, аймагай гүйсэдхэхэ комитет ба газарай таhагай хүтэлбэрилэгшэд энэ ехэ дутуунуудаа эсэслэн усадхаха тушаа эрид хэмжээ абаагүй байhаань гайхалтай.

Б. РИНЧИНОВ.

Телефоноор абтаба.

Хүндэлэлэй Доскада бэшэгдэхын түлөө!

Сталинска шэнэ табанжэлэй нэрэмжэтэ социалистическэ мүрысөөе хаа-хаанагүй улам үргэдхэжэ, ажахынгаа түсэбүүдые үлүүлэн дүүргэе!

★ ★ ★

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Паровозо-бүтээлгын заводой эрхим фрезеровщик **Чернышев** Марк Антонович. Нүхэр Чернышов үдэрэйнгөө нормые хододоо 200 процент дүүргэдэг ба hайн шанартай продукци бүтээдэг байна. **И. Красавцевай фото.**

Залуу дарханай ажалай зам

Манай хүсэтэ Улаан Армиин сталинска сохилтонуудые хэжэ, арьяатан дайсанhаа советскэ газраа сүлөөлэн абажа байhан агуу ехэ дайнай шэрүүн хатуу дүшэн дүрбэн оной март hара бэлэй...

Энэ үедэ Улан-Удын паровозо-бүтээлгын заводто Федя Поплевин гэжэ жаахан хүбүүн ерэhэн байгаа. Шэнэ ерэhэн залуу хүдэлмэришэн түрүүшын үдэр заводой томо томо корпусуудые, машина агрегадуудые хаража, маша ехээр hонирхохо зуураа, тэндэ хүдэлмэрилжэ байгшадтай хөөрэлдэжэ эхилээ hэн. Энэ үедэ заводой коллектив Эсэгэ оронойнгоо, Улаан Армиингаа сэрэгэй захилнуудые бүтээжэ эсэшэ-сусашагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байбад.

Заводто ерэhэн Федяын гурбан хоноод байхада кузнечнэ цехтэ балташаар томилhон байгаа. Федядэ балтань хүндэ, өөрөө баахан дээрэhээ түрүүшээр бэрхэтэй байбашье, зааханшье айбагүй. „Федя, ямар түмэршэ дархан болохо хүмши, дүшэhөөн заахан байнаш" гэhэн үгэ аха нүхэдhөө ходо дууладаг байгаа. Гэбэшье, Федяhээ ямар дархан гарааб? Заводтоо суурхуулhан дархан болоо!

Ажалдаа абьяастай ба оролдосотойгоор хандадагайнгаа ашаар Федя оройдоо нэгэ hарада балташаар хүдэлмэрилөөд, мастер Ткаченко гэгшэдэ дарханай хэрэгтэ hураhан байгаа. Эндэшье үни болоогүй, гурбадахи зэргын түмэршэ дарханай нэрэ зэргэ оложо, техническэ hуралсалаа дүүргэбэ. „Нигэжэ түрүүшынхиие бэеэ даанхайгаар хүдэлмэрилхэ дархан болоhоноо үни удаан hанаха байхаб" гэжэ Федя Поплевин хөөрэдэг юм.

Һаяхан хүндэдэhэн балташье, мүн дарханай мэргэжэлшье Федидэ эгээл дүтын юумэнь болонхой. Шударгы түрүүгээр ажаллан, ажалай бүтээсые үдэрhөө үдэр бүри дээшэлүүлжэ, үйлэдбэриингөө даалгабарта нормые дүүргэдэг ба үлүүлэн дүүргэдэг болоо.

Нүхэр Поплевинэй ажал хүдэлмэридэ шударгыгаар хандадагые иимэ жэшээ эли тодоор харуулха юм. Һүхэ дархалха шэнэ методые шудалан абалгада халаан соогоо 65 hүхэ дархалхадань заводой хуушан, зургаадахи зэргын дархан нүхэр Паутин 15 hүхэ дархалhан байгаа.

Стахановска ажалай үндэр бүтээсэнүүдээр агуу ехэ Илалтын hайндэрые угтаха хүсэлэнтэйгөөр стахановска вахтада жэгсаха зуураа, залуухан дархан халаанайнгаа даалгабариие үдэр бүри 180 — 200 процент хүртэр гүйсэдхэhэн байна.

Мүнөө заводой дархашуулай дунда стахановска ажалай үльгэр жэшээ харуулжа ябаhан Федя Поплевин заводой дирекци ба партийна организациин шанда хүртэжэ, түрүү стахановецуудай хүндэлэлэй самбарта hуури эзэлбэ.

Дайн сэрэгэй үедэ агуу ехэ илалтын түлөө, энхэ амгалан сагай үедэ сталинска табанжэлэй түсэб бэелүүлхын түлөө эсэшэ-сусашагүйгөөр ажалладаг стахановец Поплевинhээ тус заводой бүхы залуушуул үльгэр жэшээ абажа, имагта стахановска методээр хүдэлмэрилхэ байhаниинь лабтай.

Б. ДАНСОРУНОВ.

Загаhа агналгын үе эхилхэнь

Байгал далайн мүльhэн хобхоржо загаhа барилгын саг эхилхэнь Энээндэ республикын загаhанай ажаүйлэдбэриин бүхы хүдэлмэрилэгшэд эрхим бэлэдхэлтэйгээр ба эмхи журамтайгаар ороха уялгатай. Энэ хадаа дүрбэдэхи Сталинска табанжэлэй нэгэдэхи жэлэй загаhа барилгын түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ бата бэхи hуури табиха байна.

Тиихэтэй хамта загаhа барилгын бэлэдхэлэй хүдэлмэриин ябаса тухай нэгэ хэдэн дүнгүүдые хаража үзэбэл, загаhа барилгын зарим коллективүүд бүхы зэр зэмсэгээ эрхимээр бэлэдхэhэн байха юм. Гэбэшье ехэ муугаар бэлэдхэл гэжэ тэмдэглэмээр коллективүүд баhал бии байна. Байгал шадар загаhанай ажал эрхилэгшэд бүхы зэр зэмсэгэйнгээ 60—70 процентые бэлэн болгоо.

Загаhанай заводуудай ба МРС-ын хүтэлбэрилэгшэд болбол энэ үдэрhөө эхилэн өөhэдынгөө хүдэлмэри дээрэ байгаа дутуу дунда зүйлнүүдые усадхахын түлөө шиидхэхы хэмжээ абаха уялгатай.

ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой ба Министрнүүдэй Соведэй шиидхэбэреэр, энэ үедэ загаhанай ажаүйлэдбэриин бүхы предприятинууд загаhа барилгын үеые ямар бэлэдхэлтэйгээр угтажа байhыень шалган хараха хүдэлмэри эхилэглэбэ. Энэ шалгалта болбол бүхы предприятинуудай ямар бэлэдхэлтэй байhыень хараха ба дутуу дунда зүйлнүүдые усадхаха хэрэгтэнь туhалха зорилготой юм. Энэ харалга ябуулха зуураа тэдэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ бодото туhаламжануудые үзүүлхэ ябадал тон шухала байна.

Загаhанай ажаүйлэдбэриин предприятинуудай, загаhа агнууриин ажал эрхилдэг колхозуудай партийна организацинууд болбол загаhа агнууриди тусхай анхарал хандуулжа, энээниие эрхим hайнаар үнгэргэхын түлөө бүхы коллективээ элсүүлхэ уялгатай. Энэ жэлдэ загаhа барилгын хүдэлмэри дээрэ нэгэшье дутагдалые гаргахагүйн түлөө загаhанай ажаүйлэдбэриин предприяти бүхэнэй ресурсануудые, бэлэдхэлэйнь хүдэлмэриие шалган хараха шухала байна.

Загаhанай заводууд, МРС-үүд ба колхозууд бүхэндэ загаhа барилгын түсэбые энэ жэлдэ саг болзор соонь дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ аргаболомжо бии байhаниинь лабтай. Мүнөө загаhанай губшуур заhабарилха ябадал зарим газарнуудта ехээр хойшо татагдажа байhаниинь мэдээжэ. Иимэhээ бүхы губшуурнуудые, тэдэнэй тоодо муудаhан губшуурнуудые саг соонь hайнаар заhажа загаhа барилгада хүсэд гаргаха шухала байна.

Загаhанай Посольско, Хойто Байгалай зарим заводууд дээрэ самоходно флодын заhабари мүнөөдэр хүртэр дүүргэгдээгүй, мүн тэрэшэлэн Кударын МРС-ын коллектив загаhа барилгын бүхы суднануудта командануудыень тусхайлан томилоогүй, загаhашадай урда загаhа барилгын түсэбтэ даабариинь тодорхойлон табяагүй байна.

Загаhа барилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри тухай хэлэхэ зуураа, мүн загаhашадай байра байдалые hайжаруулха тухай асуудалые, загаhа тушаан абаха пунктнуудые бэлэдхэлгые, мүн тэрэшэлэн бочко, амhарта бэлэдхэлгые саг болзор соонь hайнаар дүүргэхэ ябадалые зааханшье мартажа болохогүй байна. Энэ жэлдэ загаhа тушаан абадаг пунктнуудай хүдэлмэриие hайжаруулжа, болбосон түхэлтэй болгохо ябадал мүн лэ шухала асуудалнуудай нэгэниинь болоно. Хүдэлмэришэдэй байрануудта hайн түхеэрэлгэнүүдые хэхэ, мүн тэндэ лозунг, плакадууд, зугаа нааданай хэрэгсэлнүүд, шатар даам ба хүгжэмэй инструментнүүд гэхэ мэтые саг хаhа соонь бэлэдхэхэ ба түхеэрэхэ хэрэгтэй.

Загаhа барилгын хабар зунай харюусалгата үеые амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ ажалые зүбөөр эмхидхэхэ, хүдэлмэриин хүсые зүбөөр хубаарилан табиха ябадал эгээл шухала асуудалнууд болоно.

Загаhанай ажаүйлэдбэриин предприятинуудай дэргэдэхи партийна организацинууд болбол дүрбэдэхи Сталинска табанжэлэй нэгэдэхи жэлэй загаhа барилгын түсэбые дүүргэхэ хэрэгтэ бүхы коллективээ элсүүлхэ ба ажалай жэшээтэ hайн дүй дүршэлнүүдые бүгэдын шадабари болгохын болон социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхын түлөө тэмсэхэ уялгатай.

И. ЛОГУШКИН,

ВКП(б)-гэй обкомой секретариие загаhанай ажаүйлэдбэриин талаар орлогшо

МТС-үүдэй партийна организацинууд тракторна бригадануудые бухэжүүлхэ уургэтэй

*

И. Бурмистров, ВКП(б)-гэй Обкомой хүдөө ажахын таhагые даагшын орлогшо.

* *

«Республикын МТС-үүдтэ ба совхозуудта тракторнуудые ашаглаха ябадалые hайжаруулха хэмжээнүүд тухай» гаргаhан тогтоол соогоо ВКП(б)-гэй обкомой бюро болбол нютагуудтахи партийна, советскэ болон газартаряалангай органуудай, МТС ба совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй үмэнэ тракторнууд ба хүдөө ажалай машинануудые ашаглан хэрэглэхэ ябадалые үндэhөөрынь hайжаруулха зорилго табиhан байгаа.

Энэ зорилгые бэелүүлхэдээ, МТС-эй партийна организацинууд ба директнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдhөө түбхын түрүүндэ МТС-эй үйлэдбэриин үндэhэ hуури болгожо тракторна бригадануудые бухэжүүлхэ ябадалые эритдэнэ. Бухэжэhэн тракторна бригадатуйгөөр түрүү МТС ба түрүү колхоз боложо шадахагүй гэжэ ойлгохо шухала. Колхозуудай полинууд дээрэ хүдэлмэрилдэг тракторна бригаданууд гэшэ тарилтые хаhа саг соонь үнгэргэхэ ба үндэр баян ургаса туйлаха ябадалые шиидхэхэ байhаниинь элитэ.

Саянтын МТС-эй дирекци ба партийна эхин организаци болбол тракторна бригадануудайнгаа составые зүбөөр эмхидхэн табижа, тэрэниие эмхидхэлэй талаар бүхэжүүлhэнэйнгээ ашаар хэдэн жэлэй туршада үйлэдбэриингөө түсэбые үлүүлэн дүүргэдэг ба үнэтэ горючи ехээр арбилдаг түрүү МТС болонхой. Тус МТС-эй партийна эхин организаци болбол тракторна бригаданудай хоорондохи социалистическэ мүрысөөндэ хэдэн жэлэй туршада түрүүлжэ ябадаг ба 1945 ондо колёсно трактор бүхэнөөрөө 830 гектар хахалhан ба 6.403 килограмм горючи ба түрхихэ тоhо арбижа шадаhан суута бригадир нүхэр Дымбрыловые хүмүүжүүлжэ шадаа. Нэтэнэй мэтээгээр хабарай тарилга хэхэ түсэбөө 158 процент дүүргэжэ, трактор бүхэнөөрөө 150 гектар газар хахалба.

Тракторна бригаданудай амжалтатайгаар хүдэлмэрилхын тулада шадабари мэргэжэлтэй трактористнууд, прицепщигүүд, уhа зөөгшэдые табиха, горючи зөөбэрилхэ, эдэ хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ажалай жаяг заршам сахиха ябадалые хангаха, тэдэнэй ажалые зүбөөр эмхидхэхэ болон социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр эрхилхэ ябадалнууд шиидхэхы удхашанартай байна.

Гэбэшье, манай республикын олонхи МТС-үүдэй бригаданудта энэ эрилтэнүүд хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ. Олонхи МТС-эй партийна организаци ба дирекциин хүдэлмэрилэгшэд МТС-эйнгээ юрэнхы асуудал тушаа анхарал оролдолгоёо гаргаад, тракторна бригаданудые бухэжүүлхэ, тэрэнэй условиие hайжаруулха, түрүү дүй дүршэлые тарааха талаар тракторист бүхэндэ бодото туhаламжа үзүүлдэггүй байха юм. Иимэ дутуу дунда зүйлнүүд Бага-Куналейн, Закаменай, Тэмлюйскэ, Кяхтын ба Ехэ-Куналейн МТС-үүдэй тракторна бригадануудаар бии. Ново-Брянскын, Ехэ-Куналейн, тэндэхи тракторна бригаданууд трактористнуудаар ба бусад хүдэлмэрилэгшэдөөр хангагдаагүй байhан зандаа. МТС-эй тракторна бригадын составые хүдэлгэхэгүй, тэрэниие саг үргэлжын үйлэдбэриин единицэ болгохо угаа шухала байгаа. Теэд зарим МТС-үүдэй директорнууд болбол трактористнуудые нэтэ машинаhаа нүгөө машинада hуулгаха, али ондо бригадада эльгээжэ, тракторна бригадын личнэ составые хүдэлгэхэгүй гэhэн шухала заабаринуудые бүдүүлигээр хазагайруулна.

Тракторна бригаданудай хүдэлмэриин үдэрые гуримшуулха ябадал тракторнуудай үндэр бүтээсэ туйлаха үндэhэ hуури мүн. Ушар иимэhээ тракторна бригадын хүдэлмэришэд бүхэн өөрынгөө уялгые hайнаар мэдэжэ, ажалай жаяг заршамые эбдэхэ ёhогүй. Теэд ажалай журам зохёохо ябадал олонхи МТС-үүдээр хэгдээгүй байhан зандаа. Тракторна бригаданудай доторой журам олонхи МТС-үүдэй директорнуудээр баталагдаагүй байхаhаа гадна, зарим МТС-үүдэй директорнууд хэрбээ баталhан байгаа hаа, тэрэнэйнгээ хэрзээргээр бэелүүлэгдэжэ байhыень шалгадаггүй байха юм. Эгээл иимэhээ зарим трактористнууд хүдэлмэридөө хожомтожо гарахаhаа байтагай, оройдоошье ерэнгүй байха ушарнуудые гаргана. Мүн даалгатдажа үгтэhэн трактор, бусад машина зэмсэгүүдтээ болон горючидаа эзэн бусаар хандажа, гүрэнэй зөөриие урилтэ хоролтодо оруулха ябадалнуудые хэнэ.

Республикын олонхи МТС-үүдэй тракторна бригаданудта хүдэлмэреэ эхилхэ ба дүүргэхэ, хоол эдихэ сагынь тогтоогоогүй, мүн тракторнуудай болон хүдөө ажалай машинануудай хойноhоо техническэ харууhалга хэхэ тодо hонор заабаринууд үгтөөгүй дээрэhээ, энэ машинануудай хүсэ шадалые дүүрэн эдлэхэгүй ябадал үзэгдэнэ. МТС-эй партийна организаци болбол тракторна бригаданууд бүхэндэ тракторнуудые ашагтайгаар хэрэглэхэ ябадалые эмхидхэгшэд болохо үүргэтэй. Трактор бүхэн поли дээрэ 23 часай туршада хүдэлмэрилхэ гэhэн лозунг трактористнууд бүхэн бэелүүлхэ үүргэтэй.

Тракторнуудые hүниин сагта дүүрэн хэрэглэхэ ябадал угаа шухала болоно. Гэхэ зуура, манай республикын олонхи МТС-үүд hүниин халаанай хүдэлмэриие муугаар эмхидхэhэн дээрэhээ, түсэбөө дүүргэхэ талаар гээгдэнэ гэхэдэ алдуу болохогүй байна. Һүниин сагта хүдэлмэрилхэ трактор дээрэ дүй дүршэлтэй трактористнууд болон прицепщигүүдые табижа, тэдэнэртэ хэрэглэгдэхэ горючи ба элеэ хоол таhалгаряагүй эмхидхэхэ угаа шухала гээшэ. МТС-үүдэй тракторна бригаданудта трактор болон бусад хүдөө ажалай машинын хойноhоо техническэ харууhалгые хэдэгтүй дээрэhээнь, энэ машинануудай миин ажалгүй байха ябадал зарим МТС-үүдтэ үзэгдэнэ.

Жэшээлхэдэ, Ехэ-Куналейн МТС-эй 36 тракторнуудhаа оройдоо 12—15-ниинь хүдэлмэрилнэ. Закаменай МТС-эй 26 трактористнуудhаа арайхан гэжэ 10—12 трактор колхозно поли дээрэ ябана. Темлюйскэ ба Итанцын болон бусад машинно-тракторна станцинуудта баhал иимэрхүү байдалтай. Тракторнуудтаа техническэ харууhалга хэнэ гүт гэжэ асуудал табихада, олонхи бригадирнууд хэгдэнэ гэжэ харюусаха юм. Теэд, үнэнтэ дээрээ иимэ хэрэг хэгдээгүй байха юм.

Тракторнуудай хойноhоо техническэ харууhалта хэхэ ябадал гансахан тэрээниие бэелүүлхэ тушаа зохёогдоhон график ба полевой журналhаа дулдыдаха бэшэ, харин тракторнуудай хахалhан газарай хэмжээнhээ харагдаха байна. Ушар иимэhээ МТС-эй партийна эхин организацинууд болбол техническэ харууhалга тушаа гол анхаралаа табижа, энээниие графигай ёhоор тракторна бригаданууд бүхэндэ бэелүүлхэнь шухала болоно. Тракторна бригаданууд бүхэндэ техническэ заhабарилгын простой мастерской эмхидхэхэдээ, тэрээниие шухала хэрэгтэй зэбсэг батажа, запасна часть болон заhабарилгын материалаар хангаха ёhотой болоно.

Партийна эхин организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд хадаа тракторна бригадын бригадирнуудтай тусгаар хүдэлмэри хэхэ үүргэтэй. Бригадир гээшэ бригада соогоо центральна фигурынь болоно. Тэрэнэй мэдэрэл ба эмхидхэлэй шадабариhаа хүдэлмэриин бүхы амжалтанууд туйлагдахань элитэ. Бригадир гээшэ гансахан эмхидхэгшэ бэшэ, харин техникые дүүрэн мэдэжэ, трактористнуудые болон бусад хүдэлмэрилэгшэдые техникэдэ hургахаhаа гадна, ажал хүдэлмэридөө социалистическээр хандаха ябадалда хүмүүжүүлхэ хүн болоно. Бригадирай харюусалгань айхабтар ехэ. Тэрэ хадаа бригададаа даалгагдажа үгтэhэн машинын түлөө, запасна часть гамтайгаар гаргашалхын түлөө, мүн горючи ба түрхихэ

(Үргэлжэлэлынь 4-дахи нюурта)

„АМАР hАЙН, МОСКВА!“

КИНО

Ч. ЦЫДЕНДАМБАЕВ.

Ремесленнэ hургуулиин hурагшадай уранhайханай харалга 1944 оной намар Москва городто болоhон байна. Тэндэ манай ороной нилээд олон ремесленнэ болон түмэрзамай училищануудай hурагшад өөhэдынгөө түйлаhан амжалтануудые харуулhан юм. Хүгжэмэй, танпын болон эстрадна номернуудай айхабтар hайнаар бэлэдхэгдэhэн ба табигдажа шадагдаhан дээрэhээ тэдэ номернуудые кинодо абажа, олон ниитэтэй танилсуулха гэhэн hанал түрэhэн байна.

Тэндэ хабаадалсаhан эдир залуухан хүдэлмэришэдэй харуулhан уран hайханай номер бүхэндэ эдир залуугай залиршагүй гал, шэнжэ зориг, үхибүүн багын унтаршагүй эдибхи, уран творчествын хэрэгтэ харагдаhан арюун шэнэ үүсхэл үзэгдэбэ.

Тэндэ хабаадагшад хүгжэмэй болон театрын тусхай hургуулинуудта hуража байгаашад бэшэ, харин түмэрзамай болон ремесленнэ училищануудай hурагшад байhан байна. Олондо hайхашаагдаhан харагшадай дура сэдьхэлые баясуулhан өөhэдынгөө олон тоото номернуудые тэдэнэр сэрэгэй жэлнүүдэй үе соо, ехэшүүлэй орондо бүхы ажал хүдэлмэридэ хүдэлжэ байха үедөө бэлэдхээ.

Эдибхитэй шанга ажалай забhарта тэдэнэрэй энэ зэргэ үндэр мэргэжэлые уран творчестводоо түйлаhан ябадалань баясама hайн хэрэг байна.

Драматургнууд М. Вольпин ба Н. Эрдман болон режиссер С. Юткевич гэгшэд энэ хүгжэмтэ киноконцерт соо өөhэдынгөө шадабари мэргэжэлые болон творчествынгоо хэр зэргэ үргэн шадабаритай байhые дахяад харуулаа.

Уранhайханай харалгын боложо байхада артистнууд И. Любезнов, Б. Тенин гэгшэдые киноконцерт табиhан режиссёр сэдьхэлээ баясан hонирхошодой дунда hунгаба. Любезнов—түмэрзамай хүдэлмэришэнэй хара формо үмдэhэн, Тенин—олон орденуудай лентээр шэмээгдэhэн сэрэгэй корреспондентын хубсаhатай. Эдэ хоёр тус киноконцертые ударидан толгойлhон конферансьенууд болоно.

Театрын сценэ дээрэ хүүгэдэй өөhэдынгөө бэлэдхэhэн номернуудые харуулжа байхада түмэр замша Любезнов сэрэгэй корреспондент Тенин хоёр түмэрзамай болон ремесленнэ hургуулинуудай тухай хөөрэлдэн hуунад. Любезновэй ойрохи нүхэр ойлгуулан тодорхойлхо ябадалдань хажуудань боложо байhан уранhайханай харалга туhалба.

Хатар наада болон дуунуудай номернуудые харуулжа байhан хүүгэдые хүдэлжэ байhан машинанууд халан hэлгэнэ. Бидэнэр мүнөөхи хүүгэдые заводой цехүүд соо үйлэдбэриин ажал дээрэ харанабди. Тэдэнэр сэрэгэй заводто хүдэлмэрилжэ, хэдэн мянган hомо снаряд, минэ, бомбонуудые бүтээнэ. Поезднууд дуутай шангаар шууян шаажан гүйлдэжэ, үндэр уужам тэнгэридэ самолёдууд элин дэбин ниидэнэ. Бидэнэр эдэ залуу хүдэлмэришэдэй хэрэг ажал, хэсүү амжалтануудай тухай хөөрэжэ hууhан Любезновтэ этигэн байнабди. Юундэб гэхэдэ советскэ хүдэлмэришэдэй үнэнтэ залуу халаан болохо эдэ хүүгэдэй ехэ ажалые hайн мэдэхэ ба тэдэнэрые хододоо харадаг байнабди.

Эдир залуу хүүгэдүүд сэрэг дайнай хатуу жэлнүүдтэ хүндэ ехэ ажалайгаа хажуугаар хүгжэмэй театрын болон эстрадна искусствын кружогуудта hуралсажа, энэ хэрэг дээрээ hайшаалта амжалтануудые түйлаhан байна. Энэ хэрэг гансахан лэ манай орондо харагдаха ба ажалай болон творческо хэрэгтэ үргэн ехэ сүлөө олгогдоhон советскэ хүүгэдэй шадаха хэрэг байна.

Театрын ложодо ремесленнэ нэгэ hургуулиин директор болон наадажа hууhан Любезнов, сэрэгэй корреспондент уранзохёолшо Тениниие ремесленнэ hургуулиин байдал тухай киносценари бэшэхэ тухай дурадхана.

Уранзохеолшо энэ дурадхалhаань арсажа, бэеhээ холодхон байна. Тэрэ өөрөө сэрэгэй корреспондент байжа элдэб ехэ событинуудые, hайн hайхан эрмэлзэлгэ зориг, хэмжээгүй үндэр үргэн габьяа гаргалгануудые хараа. Тэрэ орон соо алдар суутай болоhон Улаан Армиин геройнуудай тухай бэшэжэ, хүндэтэ генералнуудаар хөөрэлдэн ябаhан хүн байха юм. Эндэ гансахан лэ хүүгэдүүд наадан зугаалжа байна ха юм. Энэ булта hайн, hонирхолтой байна гэбэшье, алдар нэрэтэй уранзохеолшын бэшэхэ шухала ехэ темэ эндэ үгы шэнги байба. Гэбэшье, hургуулиин директор өөрынгөө хэлэhэниие дабтан хэлэжэ hууба.

Манай советскэ юрын зонууд ажалайгаа юрын үдэрнүүд соо айхабтар үндэр ехэ хүсэл зоригой ба арюун hонор аяг зангай удхагдажа дууhашагүй баялигые харуулдаг гэжэ ремесленнэ hургуулиин директор эндүүгүйгөөр, мэдэжэ байгаа. Манай юрын зонуудай байдалда ондоо ямаршье орондо харагдахагүй тусгаар ондоо хэлбэри маяг ба сэдьхэл бодол уяраама гүнзэгы hонирхолтой сюжедүүд бии байна гэжэ сэсэн тэрэ хүн дүүрэнээр найдана. Энээн тухай бэшэхэ уялгатайб гэжэ уранзохёолшо Тенин өөрөөшье ойлгобо.

Хүүгэдэй концертые табижа байhан хоёр конферансье бидэнэй урда hууна гэжэ кино харагшад огтошье hананагүй. Юрын зоной hайн үүсхэлээр баялиг творческо жүдхэмжөөр дүүрэн байдалые үнэншэ зүбөөр харуулха шухала хэрэт тухай, манай ороной искусствын зоной урда нээгдэhэн үргэн ехэ арга боломжо тухай ба тэдэнэй ажалай арюун уялганууд тухай болоhон хөөрөөе кино харагшад hонирхон шагнана. Юундэб гэхэдэ энэ хадаа советскэ хүн бүхэнэй hонирхохо, тэрээндэ өөртэнь ойрын хэрэг байна.

Кинокартинын сюжет ойлгосотой hонороор байгуулагдаhан байна. Тэдэнэр ажалай шухала темые зүбөөр гэрэлтүүлэн харуулхаhаа гадна, залуухан хүдэлмэришэдэй онсо илгарха аяг зангые үнэншэмэ зүбөөр гаргана. Тэдэнэрэй ажалдаа ямараар хандадагые, тэдэнэй хүсэл зорилгын али зэргэ сэхэ сэбэрые ба хүүгэдэй ажал дээрээ яажа хүмүүжүүлэгдэдэгынь кинокартина соо үргэнөөр үзэгдэнэ. Тиимэhээ энэ картина гансахан багашуулда бэшэ, ехэшүүлдэшье hуларшагүй халуун анхаралтайгаар харагдана..

Хүүгэдэй хүсэл зориг хододоо арюун сэбэр, үргэн сэхэ байдаг гээшэ. Хүүгэдүүд Эхэ оронойнгоо инаг столица Москва тухай, тэдэнэрые танин дэбжүүлэлгэ тухай, өөhэдынгөө үнэн сэхэ ажалай ашаг үрын үндэрөөр сэгнэгдэн абтаха тухай хододоо hанажа ябадаг. Тэдэнэр өөhэдынгөө машина станогуудай ойро ордоhотой шанга хүдэлхэеэ саг үргэлжэ шармайн оролдожо байдаг. Хүүгэдүүд ажал хүдэлмэридэ абастай hонор байдаг дээрэhээ инаг ажалдаа эсэшэгүй оролдон, хоорондоо урилдаа мүрысөө байгуулжа бэе бэеынгээ түйлаhан амжалтануудта атаархалдан байдаг.

Киноконцертые удхатай халуунаар бэелүүлhэн режиссер Сергей Юткевич—манай советскэ кино искусствын талантта режиссернуудай нэгэниинь болоно. «Встречный» «Златые горы» «Яков Свердлов», «Швейк» гэхэ мэтэ уран hайхан картинануудые табяа. Өөрынгөө табиhан «Амар hайн, Москва!» гэhэн энэ картинада хайшан гэжэ хүүгэдээр хамта режиссёрой хүдэлхын hайн жэшээ харуулаа. Тэрэнэй бишыхан артистнууд өөhэдынгөө наадаhан геройнуудай сэдьхэл бодол, хүсэл эрмэлзэлгые hажаагдашагүй уранаар гаргаа.

Картина соо hайнаар харагдаhан образ түмэрзамай hургуулиин наhажаал болоhон мастерай роль болоно. Тэрэниие Л. Пирогов сценарида заагдаhан образтай сасуугаар этигэмэ намдуугаар наадаа. Л.. Пироговой бии болгон наадаhан мастер hайн зантай, хүүгэдтэ дуратай, тэдэнэртэ хатуу шэрүүн байхаяа заримдаа оролдодог байна. Картина соо харуулагдаhан мастер хадаа өөрынгөө мэргэжэлые залуушуулда дамжуулхаяа оролдодог хуушанай хүдэлмэришэн болоно. Тиимэhээ энэ «үбгэниие» хүүгэдүүд хүндэлдэг ба тэрээндэ дуралжа байхань гайхалгүй.

Манай арадай дунда ажалай золтой үдэрнүүдэй үүдэнүүд нээгдээд байна. Манай героическа үнгэрhэн жэлнүүдые ба урлан байгуулха мүнөөдэрэй мүнхэлэн дуулаха үндэр зорилгонууд манай искусствын урда табигданхай. «Амар hайн Москва!» гэhэн энэ картина дээрэ хэлэгдэhэн искусствын үндэр зорилгые бэелүүлхэ хүдэлмэриин түрүүшын hайшаалта алхам болоно.

ДООДО ВОЛГА ДЭЭРЭ НАВИГАЦИ ЭХИЛБЭ
Бакинска нефть ашаад Астрахань ошожо ябаhан түрүүшын караван
В. Еллинскиин фото (ТАСС-эй фотохронико)

МАЛШАДАЙ МҮРЫСӨӨНДЭ ТҮРҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

Малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхэ, малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ, шэнэ түлнүүдые хоролтогүйгөөр тэнжээхын түлөө Сэлэнгын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой малшад хамсыгаа шуужа оролсонхой. Тус колхозой МТФ-гэй гүүртын (даагшань Бутыд Цырендоржиева) хүдэлмэрилэгшэд ажалдаа үнэн сэхээр хандажа, түл абалгые амгалан тайбанаар үнгэргэжэ байха юм. Мүнөө энэ гүүртынхид 32 тугал абаад, нэгэшье толгой үхүүлэнгүй оролдостойгоор харууhалжа байна. Малшад Цырендоржиева, Аюшиева гэгшэд түрүү зэргэдэ ябадагшадай тоодо оролсоно.

Мүн хониной-товарна фермынхид мүрысөөндэ түрүүлхын түлөө ажалдаа анхаралтайгаар хандадаг байха юм. Фермын түрүү хонишод шэнэ түлнүүдые олоор абаад, нэгэшье толгой хоролтогүйгөөр өөдэнь болгожо байна. Жэшээлхэдэ, фермые даагша Жигмыт Галданова 1945 ондо гараhан 232 толгой залуу хонидые бэедээ даажа абаад, тарган тобир ондо оруулжа байха юм. Энээнэйгээ түлөө үнгэрhэн жэлдэ 14 толгой хони ажалай нэмэлтэ түлбэри абаhан байна. Дээрэхи фермын хонишон бүхэн зоотехническэ заабариие зүбөөр сахижа, хони хурьгадаа арюун сэбэр байрада байлгадаг, хэм соонь уhалдаг, эдеэлүүлдэг юм.

Тус колхозой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Сосорова малажалай хүдэлмэришэдэй дунда хүндэтэй болонхой.

Эдэнэр үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэhөөрөө хизаарлангүй, майн урда тээхи мүрысөөе улам саашань үргэлжэлүүлэн малаа олошоруулха, тэдэнhээ абтаха ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ, шэнэ түлнүүдые хоролтогүйгөөр тэнжээхэ гэхэ мэтын шанэнүүд уялгануудые абаад, тэрэнээ дүүргэхын түлөө тэмсэнэ.

О. БАМБАЕВ.

Залуу хонишоной амжалта

Ториин аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой член Александр Семенов оройдоо 14 наhатай юм. Энэ залуу хүбүүн 1944 онhоо эхилжэ, хонишоноор хүдэлмэрилнэ.

Мүнөө жэлэй үбэлжэлгын үедэ өөрынгөө лаажа абаhан 503 хони онсо hайнаар харууhалан, үбэлэй бэлшээриие зүбөөр хэрэглэжэ, нэгэшье толгой гээлтэ хоролтогүйгөөр ба тобир тарганаар ондо оруулhан байна.

1945 ондо нүхэр Семенов 617 ажалта үдэр олоhон, 6 хони нэмэлтэ түлбэри абаhан байха юм.

Ж. ЖАБОН.

Фермын түрүү хонишон

Заиграйн аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой член С. Ендонова гэгшэ 1945 оной октябрьhаа хонишон боложо ороод, 105 эхэ хонидые тушаажа абаhан юм. 1941—1945 онуудай үбэлжэлгын үедэ үбhэ hолоомор дутамагшье байбал энэ нүхэр үнэн сэдьхэлээрээ оролдожо, эдэ хонидоо үргэлжэ адуулжа тобир тарганаар ба хоролтогүйгөөр ондо оруулhан юм.

Тэрэшэлэн дээрэхи нүхэр энэ жэлэй үбэлжэлгэ, түл абалгые амжалтатайгаар үнгэргэжэ байна.

С. ЦЫДЕНЖАПОВ.

Хилын саана

Югослави ба Чехословаки хоерой хоорондохи хани барисаа, харилсан туhалалсаха ба дайнай хойто тээхи хани найрамдал тухай хэлсээндэ гар табилга болобо

БЕЛГРАД, майн 9. (ТАСС). Мүнөөдэр Белградта Югослави ба Чехословаки хоёрой хоорондо хани барисаа, харилсан туhалалсаха ба дайнай хойто тээхи хани найрамдал тухай хэлсээндэ гар табилга болобо. Югославска талаhаа премьер-министр маршал Тито, чехословацкэ талаhаа премьер-министр Фирлингер гэгшэд хэлсээндэ гар табибад. Хэлсээндэ гар табиhанай hүүлээр Тито ба Фирлингер гэгшэд үгэнүүдээрээ андалдабү.

Хэлсээндэ гар табиhанай hүүлээр болоhон пресс-конференци дээрэ гадаадын журналистнуудай асуудалнуудта харюу үгэхэдөө, премьер-минист Фирлингер болбол 20 жэлэй болзортой хэлсээн хадаа Германи гү, али ямар нэгэн ондоо оронуудай тэрээнтэй хамтаржа агресси хэхэ болоо hаань харилсан туhалалсахые хараална гэжэ зааба.

Баталhан хэлсээн хадаа нэгэдэмэл нацануудай организацида тэдэнэй хабаадаха ябадалтай тарааха гү гэhэн асуудалда харюусахадаа, хэлсээн болбол Нэгэдэмэл нацануудай хүсэндэ ба арга-боломжодо этигээгүй ябадалые тоншье тэмдэглэнэгүй гэжэ Фирлингер мэдүүлбэ. Нэгэдэмэл нацануудай организаци болбол Женевскэ нацануудай Лигэhээ hайнаар хүдэлмэрилхэ байна гэжэ би найданаб гэжэ тэрэ хэлэбэ. Женева Мюнхэнэй уйдхарта туршалгые хараада абалсажа, найдамтай хүршэ союзнигта нэмэлтэ найдабари болбол хоёр оронуудта гансал туhатай хэрэт гэжэ бидэ тоолонобди.

Энэ хэлсээн болбол Нэгэдэмэл нацануудай организацида хоер ороной хабаадаха ябадалда харша хэрэг болохогүй, харин тэрэнэй статудта дүүрэн зохихо гэжэ Фирлингер онсолон тэмдэглэбэ.

Нэгэ уялаада ороходоо хоер уялаа бүхэ юм гэжэ пресс-конференци дээрэ хабаадаhан Чехословакиин премьер-министрын орлогшо Готвальд мэдүүлбэ.

Хэлсээн болбол нэгэдэмэл нацануудай организацида регистрацилагдаха. Зүгөөр тэрээгээр баталагдахагүй юм гэжэ Фирлингер тэрэшэлэн мэдээсэбэ.

Чехословаки болбол Польшотой иимэр хүүл хэлсээ баталхые хараална гэжэ Фирлингер хэлэбэ.

Триест ба Юлийскэ Крайнын проблемэ тухай югославска хэблэл бэшэнэ

БЕЛГРАД, майн 10. (ТАСС) «Борба» гэжэ газетэ «Югославиин арадай айхабтар ехээр урмаа хухаржа абаhан зүб шударгуу бэшэ байдал» гэhэн гаршагтай бэшэг соо, югославска арад болбол тэрэнэй национальна эрхые хүндэлхэ ёhотой хүнүүд эдэ эрхэнүүдые бүдүүлигээр эбдэхэ юм гэжэ хэзээшье хүлеэгээгүй гэжэ онсолон тэмдэглэгдэнэ. Итало-Югославска хилэ тушаа американска; английска ба французска дурадхалнууд хадаа Юлийскэ Крайнын арад зоной hанал хүсэлэлдэ гасана гэжэ заагаад, газетэ бэшэхэнь хадаа гурбан баруун державануудай дурадхалнуудта хэлэгдэhэн зүб шударгуу бэшэ байдалтай Югославиин арадууд хэзээшье, ямаршье байдалда эблэрхэгүй байна.

«Политика» гэжэ газетэ болбол югославиин зүб зүйтэй эрилдэдэ эсэргүү тэмсэл ябуулагшадай аргоментнуудта элдэб ушар бодол үгы байна гэжэ тэмдэглэhэн ба союз хоорондын комиссиин американска, английска ба французска экспертнүүд ниитэдэ эли баримтануудые алгасажа үнгэрhэн, харин тэдэнэй элидхэлнүүд эрэлхэг шэн зоригто хатуу союзнигые муулартай болгожо ба доромжолно гэжэ заана.

Баруун державануудай позициие эридээр шүүмжэлжэ, газетэ болбол Советскэ позициин зүб зүйтэй байhаниие онсолон тэмдэглээд, союзхоорондын комиссиин экспертнүүдтэ Советскэ делегадуудай дурадхал хадаа Юлийскэ Крайнын үнэн байдалтай дүүрэн зохирно гэжэ тэмдэглэбэ.

МТС-ҮҮДЭЙ ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИНУУД ТРАКТОРНА БРИГАДАНУУДЫЕ БҮХЭЖҮҮЛХЭ ҮҮРГЭТЭЙ

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь 3-дахи нюурта)

материал зүбөөр гаргашалха, бригададаа даалгагдажа үгтэhэн түсэбэй дүүргэлтын түлөө, газарай хүрьhые агротехническэ эрхим болзорто элдүүрилхын түлөө харюусаха байна.

Ушар иимэhээ партийна эхин организацинуудай секретарьнууд болбол эдэ кадрнуудтай түсгаар хүдэлмэри ябуулжа, тэдэнэрые техникэдэ hургахаhаа гадна, тракторна паркаяа культурнаар ашаглаха ябадалда хүмүүжүүлхэ үүргэтэй. Бригадирнуудаар дамжуулан тракторна бригадын бусад хүдэлмэрилэгшэдые политическээр хүмүүжүүлхэ угаа шухала. Гэбэшье, манай эндэхи машинно-тракторна станциин тракторна бригадануудай бригадирнуудые hургаха ба хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри гансахан лэ тэдэнтэй суглаа ба зүблөө үнгэргэлгөөр хизаарлагдаха ёhотой. Тиин иимэ суглаа зүблөөнүүдые удаа дары үнгэргэжэ байха баhал ехэхэн удхашанартай болоно. Тиимэhээ энээниие дүүрэн бэлэдхэлтэйгээр үнгэргэжэ, тракторна паркын хэрэзэргээр ашаглагдажа байhаниие зүбшэн хэлсэхэhээ гадна политическэ ба теоретическэ темэтэй элидхэл ба лекцинүүдые үнгэргэхэ угаа шухала болоно.

Трактористнуудай дунда агротехническэ hуралсалые эрхилхэ ёhотойбди. Иимэhээ энэ асуудалнууд тушаа ном дэбтэр ба газетэ, журналнуудые элдэргэжүүлхэhээ гадна, партийна эхин организацинууд болбол иимэ темээр мэргэжэлтэй хүнүүдые энэ хүдэлмэридэ хабаадуулха ёhотой. Партийна эхин организацинуудай секретарьнууд бүхэн тракторна бригадануудай бригадирнууд бүхэниие МТС-эй советэй хүдэлмэридэ эдибхитэйгээр хабаадуулхаhаа гадна, харьяата колхозуудайнгаа хамтын сугланаудта болон правленинүүдэй заседанинуудта байлгажа, тэдэнэрэй хүдэлмэритэй танилсуулха үүргэтэй.

Партийна эхин организацинууд хадаа трактористнууд тухай, тэдэнэрые культурна hайхан байдалтай болгохо тушаа гол анхаралаа табихань зайлашагүй. Теэд, манай республикын зарим МТС-үүдэй партийна эхин организацинууд энэ асуудал тушаа ёhотой анхаралаа табидаггүй байхань саашадаа тэсэмээр бэшэ болоно гээшэ. Юундэб гэхэдэ, манай эндэхи олонхи трактористнууд хадаа колхозно центрhээ холо газарта, полевой ба тракторна бригадануудта байжа гое hайхан колхозно центрhээ таhарна гэжэ ойлгохо хэрэгтэй. Тиимэhээ тракторна бригадын гэр байрые дулаан ба гоё hайханаар шэмэжэ, улаан булан эмхидхэхэ, радиотой болгохо угаа шухала байна. Тэндэхи улаан булангуудта ном дэбтэр, газетэ, журнал болон кино түргэ түргэнөөр эльгээжэ байха үүргэтэйбди.

МТС-үүдэй партийна эхин организацинууд тракторна бригадын членүүдэй дунда агитационно-ойлгууламжын ба ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар ябуулха зорилготойгоор политическэ ба теоретическэ дүүрэн бэлэдхэлтэй агитаторнуудые томилжо, трактористнуудай сүлөөтэй сагтань политическэ темэтэй хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ уялгатай.

Мүнөө жэлэй хабарай тарилта дээрэ тракторна бригадануудай болон трактористнуудай хоорондохи социалистическэ мүрысөөн үргэдэбэ. Энэ мүрысөөндэ Ехэ-Куналейн, Саянтын, Курбын, Чикойн болон бусад МТС-үүдэй трактористнууд ажалай үндэр бүтээсэнүүдые түйлажа түрүү hуури эзэлжэ ябана. Эдэ бригаданууд болбол үдэрэйнгөө нормонуудые улуулан дүүргэхэhээ гадна, хүдэлмэри дээрээ эрхим hайн шанар харуулжа шадаа. Иигэжэ дайн сэрэгэй hүүлдэхи дүрбэдэхи Табанжэлэй түсэбэй түрүүшын жэлдэ үндэр баян ургаса түйлаха hуури тогтоожо байhан тракторна бригаданууд бусадшье аймагуудаар олон бии.

Гэбэшье, зарим МТС-үүдэй партийна эхин организацинууд социалистическэ мүрысөө эрхилхэ талаар тон бага хүдэлмэри хэнэ. Жэшээнь, Хонхолойн МТС-эй тракторна бригадануудай өөhэд хоорондоо баталhан социалистическэ мүрысөөнэй договор хадаа тус МТС-эй партийна организациин секретарай гарта оробошье hаа, тэрэнэй хэрэзэргээр дүүргэгдэжэ байhан тухай шалгалта тарилгын хүдэлмэриин эхилhэнhээ хойшо болоогүй. Эгээл иимэhээ эндэхи трактористнууд социалистическэ уялга абаhанаа тарилгын түрүүшын үдэрhөө эхилжэ мартажархёод байха юм.

МТС-эй партийна эхин организацинууд хадаа социалистическэ мүрысөөнэй дүнгые үдэр бүхэндэ гаргажа, түрүүлжэ ябагшадые урмашуулхаhаа гадна, мүрысөөндэ хожомтогшодто халуун туhаламжа үзүүлхэнь угаа шухала болоно. Тракторна бригаданууд бүхэндэ показателиин доска, дайшалхы хуудаhанууд болон ханын газетэнүүдые эмхидхэжэ, тэрээн дээрэ түрүүлэгшэдэй дүй дүршэлые бэшэхэ ёhотойбди. Тэрээнhээ гадна, зарим түрүү трактористнуудай баян дүй дүршэлые республиканска хэблэл газетэнүүдтэ дэлгэрэнгыгээр бэшэхэ тон шухала.

Машинно-тракторна станциин үйлэдбэриин гол hуури болохо тракторна бригадануудые бүхэжүүлжэ, дүрбэдэхи табанжэлэй түрүүшын хабарай тарилгые хаhа саг соонь үнгэргэе!

ШЭНЭ НОМУУ

1946 оной түрүүшын hарануудта Бурят-Монгол нэй Хэблэл иимэ номуудые эжэ гаргаба:

И.В. Сталин. СССР-эй Конс циин проект тухай Бурят-монгол хэлэн дээрэ г

И. В. Сталин- 1946 оной лиин 9-дэ Москва городой Ст ска hунгуулиин округой шадай hунгуулиин урда тэз лаан дээрэ хэлэhэн үгэ. Оро бурят-монгол хэлэн дээрэ

В. М. Молотов. 1946 оной ралиин 6-да Москва городой товско hунгуулиин округой гагшадай hунгуулиин урда суглаан дээрэ хэлэhэн үгэ. ба бурят-монгол хэлэн дээр раба.

1946—1950 онуудта СССР-эй дай ажахые hэргээн бодхоо хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб хуули. ород хэлэн дээрэ г

Н. А. Вознесенский. 1946 онуудта СССР-эй арадай hэргээн бодхоохо ба хүгжөө банжэлэй түсэб тухай. Ор бурят-монгол дээрэ хэлэн

Г.Ф. Александров. Ленин най агууехэ туг доро. В. И. нэй нүгшэhэн үдэрhөө хойшо жэлэй ойдо зорюулагдаhан шаналалай заседани дээрэ оной январиин 21-дэ хэhэн хэл. Ород ба бурят-монгол дээрэ гараба.

Бүхэсоюзна Коммунис (большевигүүдэй) Партиин ральна Комитедэй хандалга ба бурят-монгол хэлэн дээр раба.

Ц. Д. Дондукова. Хоёр Шүлэгүүдэй сборник. Бур гол хэлэн дээрэ гараба.

Н. А. Некрасов. Генерал гин. Бурят-монгол хэлэн гараба.

Терехов ба Эрдэли. Геогра часть. 4—дэхи классуудай ник, Бурят-монгол хэлэн гараба.

Б. Санжин. Диктантнууда ник. Бурят-монголой хүс дунда hургуулинуудай шанарта туhаламжа.

Дүүргэлтын экзаменууд дүүд.

Радиодо дурлагшадай

Осоавиахимай центральна диодо дурлагшадай клуб Удэ городто нээхэнь.

Энэ клубай дэргэдэ ра жок хододоо хүдэлмэрилжэ Гадна радиогой техникэ бэ далнуудаар лекцинүүд байхаар хараалагдана.

Тэрэшэлэн тус клуб болбо дурлагшадай кружогуудые хү хэ инструкторнуудые олоор гаргаха байна.

Залуушуудай эдиб

Улан-Удын эмхитэй комсо ба залуушуудай өөhэдынгөө барижа захалhан спортивна пл барилга дүүргэгдэхэ тээшээ

hүүлэй мэдээнэй ёhоор энэ бариха хүдэлмэридэ 700 гар молецууд ба залуушууд хаба байна.

Энэ хүдэлмэридэ илангаяа тэйгээр пединститудай, пед ба хүдөө ажахын техникумай нүүд, мүн гурбадахи ба з hургуулинуудай hурагшанар саhан байна.

Сай ууха газар нээ

Сэлэнгын аймагай центр- ленгинскдэ энэ жэлэй апрелиин эхилжэ сай ууха газар нээгд

Тэндэнь талха ба мяханай зын амтатай ба шэмэтэй эдеэ бэг бии байна. Гадна архи б най хэрэгсэлнүүд бии юм.

Эндэхи сай уулганайнь за hайханаар ба культурнаар ху хай.

Колхозой центр культур болбосон болохо

Бичурын аймагай Сталинай жэтэ колхозойхид колхозойнгоо культурна ба болбосон болгохоо

1946-дахи оной туршада тус электростанци тээрмэ хоерые гадна колхознигуудай байрые заhабарилга ба гэр байшан тойруулжа хашаа бариха

85000 түхэриг шүүб түлэгдэбэ

Хэжэнгын аймагай нөөсэлг энэ жэлэй үнгэрэгшэ hарануу шада 85.000 түхэриг гүрэнэй ламжын шүүбэри түлэбэ. шүүбэринь 1000—5000 шүүбэринүүд юм.

Харюусалгата редактор Ц. Д. ДАМДИН

АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35.(ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Үнэн) ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23, АТС—1-80: зам. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отделов партийной жизни и промышленности —7-89. сельского хозяйства—6-03; писем и переводов—6-03(2 зв.). об'явлений 2-64 (2 зв.).

Н—00609. Типография Государственного газетного издательства при Совете Министров БМАССР. Тираж 10